

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΗΧΩ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΑΓΚΡΗΤΙΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΧΑΝΙΑ 15 Ιανουαρίου 1955

ΕΤΟΣ Δ' ΤΕΥΧΟΣ 6ον

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡ. Δραχ. 20

ΤΙΜΗ ΦΥΛ. ΔΡΑΧ. 1

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΑΡΡΕΝΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

ΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΤΑ ΓΥΡΙΣΜΑΤΑ

Ο ΓΕΡΩ ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΜΕ ΤΟ ΕΓΓΟΝΑΚΙ ΤΟΥ

(Από τὸ τουριστικὸ λεύκωμα «Κρήτη» τοῦ κ. Δρουδάκη)

Βρέθηκα πρὶν λίγο καιρὸ σ' ἐνὸς γέρου τὸ σπίτι.
Γέρου ὀγδοντάρη μὰ καρδιά γεμάτη λεβεντιά.
Καὶ θαύμασα τὰ λόγια του ὀλόγεμα ἀπὸ πίστη.
Καμάρωσα τοὺς τρόπους του γεμάτους ἀρχοντιά.

Κι' εἶδα μπροστά στὰ μάτια μου ξανά νὰ ζων-
[τανεύουν
"Ἄθλοι, θυσίες κι' ἥρωες, λεβέντες καὶ παιδιὰ
Καὶ πρόσεξα δυὸ παιδικὰ μάτια νὰ γοργοπαίζουν
Καὶ νὰ ρουφοῦν τὰ λόγια του βαθειὰ μέσ'στην
[καρδιά.

Κ. ΤΣΙΚΑΣ Η' Πρακτ.

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ, ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

“Ολοι αϊ έορταί της Θρησκείας έχουν την χάριν των, άλλ’ αϊ έορταί των Χριστουγέννων, της Πρωτοχρονιάς και των Φώτων, ακόμη περισσότερο συγκινούν κάθε Χριστιανικήν καρδιάν, λόγω της λαμπρής έορταστικής έμφανίσεώς των.

Κάθε χρόνον, κατά τας έορτάς αυτές, όλοι, μικροί και μεγάλοι, πλούσιοι και πτωχοί, εύρισκουν τον καιρόν να ξεκουρασθών, να χαρούν και να λησμονήσουν τὰ πάθη και τὰ μίσση, που ή ζωή, καμμιά φορά δημιουργεί.

Μέσα στο λαμπρόν και πλούσιον Χριστιανικόν έορτελόγιον, λαμποκοπούν αληθινά μαργαριτάρια αϊ έορταί των Χριστουγέννων, της Πρωτοχρονιάς και των Φώτων.

Έκει, στην λάμψιν των έορτών αυτών με τὰ μάτια γυρισμένα, άφίσαμε στις 23 Δεκεμβρίου το Σχολείον, και στο μυαλό μας πλάσαμε χίλια δυο όνειρα για τὰ Χριστουγεννιάτικα δώρα, την ευτυχία του Νέου έτους, και τον καινούργιο φωτισμό.

Την παραμονήν των Χριστουγέννων, στους δρόμους του χωριού, στα δλοκάθαρα σπιτάκια του, στην πλατεία του, στα μαγαζιά του, μιὰ έξαιρετική κίνησις μαρτυρεί την χαράν όλων για την αυριανήν έορτήν. “Από ένωρίς οι έργατικοί άφισαν τις εργασίες τους, γύρισαν στα σπίτια τους με τὰ Χριστουγεννιάτικα δώρα.

Την άλλη μέρα, πριν ακόμη ο σκοτεινός της νύκτας πέπλος διαλυθή, ή καμπάνα του χωριού καλεί στην Έκκλησία τους πιστούς, και στα στενά δρομάκια του, ακούγονται τώρα καθαρά τὰ δήματα των πρώτων διαστικών χριστιανών. Σε λίγο ή έκκλησία είναι γεμάτη και όλόφωτη, εύκολα δε διακρίνει κανείς τὰ γελαστά πρόσωπα όλων “Χριστός γεννάται, δοξάσατε...” ψάλλει ο παπās, και όλοι εύλαδικοί, με τὰ μάτια έστραμμένα στην εικόνα του Θεανθρώπου. σταυροκοπούνται.

Να γιατί! οι Χριστιανοί έορτάζουν με χαράν! Άνάμεσά τους αισθάνονται τον Σωτήρα που ήλθεν στον κόσμο, ταπεινός, για να μάς σώση. Μετά την λειτουργίαν οι χωριανοί ξεχύθηκαν στους δρόμους που άνηχούν τώρα, από τις εύχες τὰ χρόνια πολλά, και τὰ παιχνίδια των παιδιών με τὰ Χριστουγεννιάτικα δώρα.

Έδω ένας μικρός, κρατά ένα παραφουσκωμένο μπαλόνι, που στο πέταγμά του σπā, και με φανερά γκρίνια τρέχει να ζητήσει από τον μπαμπά άλλο. Ένα κοριτσάκι κρατεί και καμαρώνει σάν στοργική μητέρα στην άγκαλιά της μιὰ κούκλα, και χίλιες άλλες εικόνες θά μπορούσε κανείς να διακρίνη μέσα στη Χριστουγεννιάτικη λιακάδα, που με την παιδική άθωότητά τους δίνουν περισσοτέραν αίγλην στην γιορτή. “Όλοι γελούν, όλοι χαίρονται, σ’ όλων τὰ πρόσωπα έχει σκορπίσει τη χαρά το θεϊον δρέφος της Βηθλεέμ.

Ήλθεν μετά άκτω ήμέρες και ή έορτή της Πρωτοχρονιάς, της καλύτερας γιορτής των παιδιών, που θά πάρουν τὰ φιλοδωρήματά του. “Ο Άϊ - Βασίλης

δεν αφήνει κανένα παραπονεμένο, κι’ αν λησμονήση κανένα, έχει κι’ αυτό τον τρόπον του με τὰ κάλαντα. Οι δρόμοι άφ’ έσπέρας άνηχούν από τὰ κάλαντα των παιδιών: “Άγιος Βασίλης έρχεται από την Κεσρεία...” και δέδαια τους φέρνει, άφ’ού ψάλλουν τον έρχομό του, και την άμοιδή τους.

Άλλά μήπως οι μεγάλοι μένουν άσυγκίνητοι από την Πρωτοχρονιά; Όχι! “Ο νέος χρόνος έρχεται και ο παλαιός φεύγει με τις χαρές και τις στενωχώριες του. Ξενυχτούν στα καφφενεία και στα σπίτια και περιμένουν τον καινούργιο χρόνο δοκιμάζοντας μάλιστα και την τύχη τους στα χαρτιά. Άλλος θά χάση κι’ άλλος θά κερδίση, μὰ όλοι χαίρονται και έτσι χαρούμενοι περιμένουν τον καινούργιο χρόνο που θά τους φέρη την ευτυχία.

Πλησιάζουν μεσάνυχτα. Στο σκοτάδι της νύκτας, πέρα μακριά προς την δύσιν θά μπορούσε κανείς να διακρίνη, αν ήτο ήμέρα, ένα άσπρομάλλη γέροντα που άποκαμωμένος σέρνει άργά-άργά τὰ δήματά του, έτοιμος να πέση.

Και να που σε λίγο από τὰ γηραιά του, από το βαρύ φορτίο του χρόνου, πέφτει στη λίμνη του παρελθόντος, στην άδυσσο, του χρόνου το άγύριστο ταξιίδι, ένφ την ίδια στιγμή, ακριβώς μεσάνυχτα, στην Άνατολή προβάλλει ο νέος χρόνος παιδί ακόμη, γελαστό σ’ όλους. Καλώς μάς ήλθες καινούργιε χρόνε, να μάς φέρης την ευτυχίαν και την ειρήνη μουρμουρίζουν όλοι. Καλώς μάς ήλθες να μάς φέρης τὰ σκληρωμένα άδέλφια μας της Κύπρου, της Κορυτσάς, ν’ άγαστήσης το μαρμαρωμένο θασιληά...

Άλλά και ή έορτή των Φώτων δεν ύστερεί σε λαμπρότητα και χαρά.

“Όλοι περιμένουν τον άγιασμόν των υδάτων. Στην έκκλησία κανείς δεν λείπει.

Σε λίγο ο παπās ψάλλει “Εν Ίορδάνη βαπτίζομένου Σου Κύριε...” και όλοι σταυροκοπούνται. Μοιράζεται ο άγιασμός, και όλοι, παπās, ψάλλται, ξεκινούν για την βρύσι του χωριού. με τὰ έξαπτέρυγα και την Σημαία μπροστά. Έκει στη βρύσι του χωριού, μιὰ από τις ωραιότερες γιορτές λαμβάνει χώραν “Όλοι έχουν πλησιάσει τον Ίερέα και τους ψάλλτας και με κατάνυξιν παρακολουθούν την Κατάδυσιν του Τιμίου Σταυρού, ένφ ή Γαλανόλευκη κυματίζει και χαϊδεύει τὰ έξαπτέρυγα. Τι άδελφικόν άγκάλιασμα Πατρίδος και Θρησκείας!

“Η Χριστιανική πίσσις, και ή ιδέα της Πατρίδος πλημμυρίζουν τās ψυχάς όλων όταν στο τέλος της έορτής διαλύονται και ο καθένας με την οικογένειάν του τρέχει στο σπίτι του.

ΚΩΣΤΗΣ ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗΣ

Ζ’. Γουμν. Ίεραπέτρας

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ (1849 - 1923)

Ένας από τους πρώτους οι οποίοι ἐδέχθησαν ἀμέσως τις ἐπαναστατικές γλωσσοθεωρίες του Γιάννη Ψυχάρη για την καθιέρωση της δημοτικής μας, γλώσσας, σὰν γλώσσα τῶν νέων γραμμάτων μας καὶ ἔγιναν ἀμέσως φανατικοὶ ὁπαδοὶ του, ἦταν καὶ ὁ Ἀργύρης Ἐφταλιώτης πού αὐτὸς ὁ Ψυχάρης καὶ ὁ Πάλλης, οἱ τρεῖς τοὺς μαζί, ἔγιναν οἱ ἀρχηγοὶ καὶ οἱ σημαιοφόροι τῆς γλωσσικῆς ἐπανάστασης πού ἀπὸ πολὺ καιρὸ κουφόβοραζε, τῆς ἐπανάστασης πού τάραξε ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη τὰ στεκούμενα νερά τοῦ λογισμοῦ στὴν Ἑλλάδα.

Ὁ Ἀργύρης Ἐφταλιώτης ἢ ὁ Τάσος Καλογιάννος ἢ καλύτερα ὁ Κλεάνθης Μιχαηλίδης, ὅπως ἦταν τὸ πραγματικὸ του ὄνομα, γεννήθηκε στὴ Μυτιλήνη καὶ τὰ πρῶτα καὶ μοναδικὰ του γράμματα ἔκει τὰ ἔμαθε, στὸ Λύκειο τοῦ πατέρα του, ἐνὸς φωτισμένου δασκάλου πού μὲ τὸ ζῆλο πού εἶχε δίδει εἶχε κατορθώσει νὰ διαλύσῃ ἕνα γύρω ἀπὸ τὴν περιοχὴ πού ζοῦσε τὰ σκοτάδια τῆς ἀγραμματοσύνης πρὸς τὴν ἀλήθειαν τότε πυκνὰ τὸ τουρκοκρατούμενο νησί του. Δεκαεπτά-χρονος ἦταν ὁ Ἐφταλιώτης σὰν πέθανε ὁ πατέρας του καὶ γιὰ λίγο ὁ ἴδιος τὸν ἀντικατέστησε στὸ Λύκειο, ὕστερα ὁμῶς ἄφησε τὸ νησί του, πῆγε στὴ Πόλη καὶ μπῆκε ὑπάλληλος στὸ ἐμπορικὸ γραφεῖο τοῦ θεοῦ του ἀρχίζοντας ἔτσι τὴν ὑπαλληλική του ζωὴ πού ἔμελλε νὰ βαστάξῃ σχεδὸν ἵσα μὲ τὸ τέλος τῆς ζωῆς του καὶ νὰ τὸν κρατήσῃ μακριὰ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα πού τόσο ἀγαποῦσε καὶ πού πάντα τόσο νοσταλγοῦσε. Ἀπὸ τὴν Πόλη ὁ Ἐφταλιώτης μετατέθηκε στὴν Ἀγγλία, προσελήφθηκε ἐκεῖ ἀπὸ τὸν ἐμπορικὸ Οἶκο Ράλλη καὶ πέρασε τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ζωῆς του σὰν ὑπάλληλος πότε στὸ Μάντσεστερ καὶ στὴ Λίβερπουλ στὴν Ἀγγλία καὶ πότε στὴ Βομβάη στὴς Ἰνδίες, ἔχοντας σύντροφο στὴν ξενιτειά, μόνο, τὸν μοναδικὸ του φίλο, τὸν συμπατριώτη καὶ συνάδελφό του Πάλλη. Θερμὸς πατριώτης ὁ Ἐφταλιώτης ἀν καὶ ζοῦσε στὰ ξένα δὲν ἔπαψε ποτὲ νὰ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν κάθε εἰδους κατάσταση στὴν Ἑλλάδα, νὰ παρακολουθῇ μὲ τρεμύμενη ψυχὴ τὸ δράμα τῆς Πατρίδος του καὶ νὰ πολεμᾷ μὲ πάθος τὴ μανία τοῦ ξενιτεμοῦ, τὴ μανία νὰ φεύγουν τὰ καινούργια φυτόνια τῆς Ἑλλάδος στὰ ξένα, νὰ παίρνουν ἐκεῖ τὸ βάπτισμα τοῦ Εὐρωπαίου καὶ νὰ ἔρχονται ὀλόκληρα τὴν πατρίδα τους. Τίποτα δὲν ἀγίασε ὁ Ἐφταλιώτης ἀπὸ τὰ μέρη πού ἔζησε. Ὅλα τοῦ φαίνονταν ἄνοστα καὶ πληκτικά καὶ ὅλη τὴν ἀγάπη τῆς ψυχῆς του στὴν πατρίδα του μόνο τὴν εἶχε χαρίσει καὶ πάντοτε ζοῦσε μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς ἐπιστροφῆς στὰ χῶματά της.

Πρὶν ἀπὸ τὰ 1888 ὁ Ἐφταλιώτης ἐλάχιστες μόνο φορές εἶχε κάνει τὴν ἐμφάνισή του στὰ γράμμάτα μας σὰν ποιητῆς μὲ ἕνα δυὸ ποιήματα γραμμένα στὴν καθαρεύουσα. Ὅταν ὁμῶς τὸν ἴδιο χρόνον ἐκυκλοφόρησε τὸ «Τὸ ταξίδι» τοῦ Ψυχάρη, ὁ Ἐφταλιώτης ὕστερα ἀπὸ μερικὸς ἐνδιασμὸς τάχθηκε ἀ-

μέσως μὲ τὸ μέρος του καὶ ὑποστήριξε, σὲ ὅλη τὴν ζωὴ, μὲ ὅλη τὴ θέση τῆς ψυχῆς του καὶ μὲ ὁλόκληρο τὸ ἔργο του τὶς ἰδέες του, γιὰ τὸν ὁ Ἐφταλιώτης εἶναι ὁ πρῶτος ὕστερα ἀπὸ τὸν Ψυχάρη πού ἔγραψε περὶ τὴ δημοτικῇ, ὁ πρῶτος πού χρησιμοποίησε μὲ ζωντάνια καὶ μὲ ἀληθινὴ τέχνη τὴ δημοτικὴ καὶ στὸ διήγημα καὶ στὸν περὶ λόγον γενικά. Τὸ ἔργο τοῦ Ἐφταλιώτη ἔργο καμωμένο ὕστερα ἀπὸ σκληρὴ δουλειά—ἀφοῦ τὴ μέρα ἦταν ἀγαγκασμένος νὰ δουλεύῃ γιὰ τὸ ψωμὶ τὸ δικό του καὶ τῆς οἰκογενείας του καὶ τὴ νύχτα μόνο ἔγραφε—εἶναι ποικίλλο, ἔργο ποιητικὸ, διηγηματικὸ, μυθιστορηματικὸ, θεατρικὸ καὶ μεταφραστικὸ ἀκόμα, γιὰ τὸν ὁ Ἐφταλιώτης δούλεψε μὲ τὸν ἴδιο ζῆλο καὶ τὴν ἴδια ἀγάπη ὅλα τὰ εἶδη τοῦ γραπτοῦ λόγου. Στὸ σύνολο τοῦ τοῦ ἔργου του εἶναι ἕνας πίνakas πού παρουσιάζει ἀπ' ὅλες τὶς πλευρὲς τὴ νησιώτικὴ ζωὴ ἕνα ἔργο ἐκτετατικὸ ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ δημιουργοῦ του γιὰ τὸν τόπο του καὶ τοὺς ἀνθρώπους του, γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ λαοῦ του καὶ τὶς παραδόσεις τοῦ ἔθνους του. Ένας ὁλόκληρος κόσμος κινεῖται μέσα στὸ ἔργο του καὶ δρᾷ, καὶ ζωντανεῖται ἕνας λαὸς—ἡ ἀγροτιά, ἡ ἐργατιά, οἱ ναυτικοί— πού παρ' ὅλη τὴ φτώχεια καὶ τὴ δυστυχία καὶ τὰ βάσανά του ἀγαπᾷ τὴ ζωὴ καὶ βρῖσκει χίλιους δυὸ τρόπους γιὰ νὰ δείξῃ τὴν ἀγάπη του αὐτῇ.

Κάθε κομμάτι ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Ἐφταλιώτη ἔχει καὶ τὴ δική του τέχνη καὶ τὴ δική του μορφή καὶ χάρη, ὅλα ὁμῶς εἶναι λαϊκά, καὶ δημοτικά καὶ ὅλα φέρουν τὴ σφραγίδα τῆς προσωπικότητος τοῦ δημιουργοῦ τους. Τὸ δυναμικότερο ἀπὸ ὅλα τὰ ἔργα του εἶναι οἱ «Φυλλάδες τοῦ Γέρο—Δήμου» μὲ τὸ ὅποιον κάνει ἐθνικὴ κατήχηση καὶ παράλληλα προπαγάνδα γιὰ τὴ δημοτικὴ γλῶσσα. Μὰ ἐκεῖ πού δείχνει ὅλη τὴ προσωπικὴ του ἰκανότητα εἶναι τὰ μικρὰ διήγημα γιὰ τὸν ἐκτός πού παρουσιάζεται σ' αὐτὸ σὰν ἕνας θαυμαστικὸς ἀφηγητῆς καὶ σὰν ἕνας δυνατὸς ἡθογράφος ἔχει καὶ τὴ πρόσθετὴ δύναμη νὰ συμπυκνώσῃ ὁλόκληρα δράματα ζωῆς στὶς λίγες σελίδες του. Ἀπὸ τὸ μεταφραστικὸ ἔργο τοῦ Ἐφταλιώτη ξεχωρίζει ἡ ἑμμετρος μετάφρασις τῆς «Ὀδύσσειας» τοῦ Ὀμήρου, μετάφραση γεμάτη δύναμη καὶ ἀρμονία πού δὲν πρόλαβε νὰ τὴν τελειώσῃ—ἄφησε ἀμετάφραστες τὶς τρεῖς τελευταῖες ὁμφιδίες—γιὰ τὸν ὁ θάνατος πρόλαβε τὸν ἴδιον.

Ὅλη τὴν τὴ ζωὴ ὁ Ἐφταλιώτης τὴν πέρασε μὲ τὴ νοσταλγία τῆς πατρίδας του καὶ κάθε φορὰ πού εὗρισκε τὴν εὐκαιρία ἐρχόταν μὲ λαχτάρα ἕνα ταξίδι στὴν Ἑλλάδα, γιὰ νὰ μείνῃ ἔστω καὶ γιὰ λίγο κοντὰ της, προσκυνητῆς σ' ἀγαπημένα του μέρη, καὶ γιὰ νὰ δῇ καὶ ἀπὸ κοντὰ τὴ πνευματικὴ κίνηση στὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ γνωρίσῃ τοὺς ἀνθρώπους πού τὴ δημιουργοῦσαν. Σ' ἕνα ἀπ' αὐτὰ τὰ ταξίδια του γνωρίστηκε στὴν Ἀθήνα μὲ τὸν Παλαμά καὶ θαύμασε τὴ δύναμη καὶ τὴ καλωσύνη του, ἕνα μάλιστα ποιημά του τὸ «Τραγοῦδι τῆς ζωῆς» τόχει ἀφιερώσει «στὸ

ΕΟΡΤΑΙ.—Οι μεγάλες εορτές των Χριστουγέννων και των Φώτων πέρασαν πιά. Μιά ζωηρή ανάνηψη μένει χαραγμένη στη συνείδηση του μαθητικού κόσμου από τις μέρες αυτές, τις οποίες όλοι τις ζήσαμε έντονα με τα δώρα τους και το κέφι που μας χάρισαν. Όλοι οι μαθηταί και μαθήτριαι ξαναανοιγμένοι και με καινούριες δυνάμεις ξαναρίχνονται στον αγώνα της ζωής που τους ανοίγει μπροστά τους το έλπιδοφόρο 1955.

ΑΣΙΕΠΑΙΝΗ ήταν η πρωτοβουλία και η κίνηση εκ μέρους του μαθητικού κόσμου για την συγκέντρωση και αποστολή δεμάτων σε άπορες οικογένειες και φτωχά παιδιά. Σε όλα τα γυμνάσια έγιναν έρανοι και συγκεντρώθηκαν ή αγοράστηκαν αρκετά είδη και παιχνίδια, τα οποία συσκευασθέντα σε δέματα έδωρήθησαν στις άπορες οικογένειες των χωριών και της πόλεως. Αξίζουν πολλά συγχαρητήρια τα γυμνασιόπαιδα αγόρια και κορίτσια για τα φιλόδοξα τους αισθήματα και την έμπρακτη απόδειξη πως τα λόγια του σχολείου δεν περιορίζονται μόνο στα λόγια, αλλά επεκτείνονται στα έργα, όπου είναι ανάγκη και οσάκις παρουσιασθή κάθε ευκαιρία.

ΑΠΟ ΠΟΛΛΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ έπήραμε γράμματα στα οποία μας γράφουν για την καλλιτεχνική και προοδευτική κίνηση μεταξύ των μαθητών τους. Συγχαίρουμε και καθηγητάς και μαθητάς. Σε άλλο μας φύλλο θα δημοσιεύσουμε σχετικές ανταποκρίσεις. Παρακαλούμε τους ανταποκριτάς μας να μας γράφουν συνεχώς για όλη την κίνηση του Γυμνασίου των με δνόματα και συγκεκριμένα γεγονότα. Η πνευματική μαθητική κίνηση είναι ο κα-

θρέπτης κάθε σχολείου και η έξω-τερίκευση της μαθητικής δημιουργικής πνοής.

Η ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ του περιοδικού πρέπει από τεύχος σε τεύχος να αυξάνη και οι φίλοι και υποστηρίχτες του να γίνονται περισσότεροι. Έτσι μονάχα θα σταθί στο ύψος του και θα βελτιώνεται συνεχώς. Είναι τιμή για τον μαθητικό κόσμο της Κρήτης να έχη το δημοσιογραφικό του βήμα, και αφού το απέκτησε είναι μεγαλύτερη τιμή να μπορέση να το διατηρήση, με μια μονάχα μικρή θυσία της μιᾶς δραχμής.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΣ ΜΑΣ υπενθυμίζουμε και από τη στήλη αυτή, ότι έχουν τα ίδια καθήκοντα και τις ίδιες ευθύνες σαν μέλη της μεγάλης συντακτικής επιτροπής, που εκδίδει και διευθύνει το περιοδικό. Γι' αυτό τους παρακαλούμε να μας γράφουν τακτικά, ότι σχετικό έχουν με το περιοδικό, για την ύλη του, την κυκλοφορία του, κριτική στα θέματα και γνώμες τους για τη βελτίωσή του. Ό,τι είναι σωστό το λαμβάνουμε ύλ' όψιν και κατά το δυνατόν το πραγματοποιούμε.

Η ΥΛΗ, τουλάχιστον έμας δεν μας ικανοποιεί ακόμη. Έπαναλαμβάνουμε ότι περιμένουμε το μαθητικό νάκλι, το μαθητικό χρονογράφημα και διήγημα, τους μαθητικούς σατιρικούς στίχους, το εϋθυμο και το κωμικό παράλληλα με το σοβαρό. Ζητήσατε την βοήθειαν των καθηγητών σας.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ πολύ τους ανταποκριτάς μας να τακτοποιούν το ταχύτερον τους λογαριασμούς των. Είς το απόκομμα της επιταγής να γράφουν το ποσόν, την ημερομηνίαν, το Γυμνάσιον και το όνοματεπώνυμόν τους καθαρά.

Η ΚΑΡΔΙΑ

Κρυφός είν' πάντα ο πόνος της
αύλο το μαχαίρι
μόνον τα δάκρυα μαρτυρούν
πως ή καρδιά υποφέρει

* *

Και όταν ή νύχτα προχωρεί
ή λάμψη τρεμοσβύνει
ό ύπνος φέρνει σιγαλιά
και τόνειρο γαλήνη.

ΑΛΙΓΙΖΑΚΗ ΧΡΥΣΟΥΛΑ
Ha Γ.Θ.Χ.

ΑΛΕΞ. Κ. ΔΡΟΥΔΑΚΗ

ΤΟ ΝΙΚΟΛΙΟ

Τό ποιδ εϋθυμο, λαογραφικό
Κρητικό βιβλίο.

Ζητήσατέ το από όλα τα
βιβλιοπωλεία και από τον
συγγραφέα.

Τιμή τι 10

ΜΑΘΗΜΑ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑΣ 6^ο

ΤΑ ΔΥΟ ΟΜΟΙΑ ΣΥΜΦΩΝΑ
(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

III) ΠΟΤΕ ΓΡΑΦΟΜΕ 2 ΛΛ

1) Μὲ 2 λλ γράφονται ὅλα τὰ ῥήματα, τὰ ὅποια τελειώνουν σὲ —λλω—λλομαι (ἐννοεῖται μόνο στὸν ἐνεστώτα καὶ παρατατικό) π. χ. στέλλω, ἔστελλε, ἐπιβάλλομαι, ἐπιβάλλεται, συνέβαλλε, θάλλει, ψάλλει, ἔψαλλε, πάλλω, ἔμελλε, διαστέλλομαι, ἀναγγέλλω, ἀνατέλλω, σφάλλομαι, ποικίλλω, κ.λ.π. Φυσικὰ μὲ 2 λλ γράφονται καὶ οἱ μετοχές τοῦ ἐνεστώτος ὅπως ὁ ἀνατέλλων, ὁ ἀποστέλλων, ὁ ἀποστελλόμενος, ὁ ἐπιβάλλων, ὁ ἐπιβαλλόμενος, ὁ πάλλων, ἡ πάλλουσα, ὁ ἐπαγγελλόμενος, ὁ θάλλων, ἡ θάλλουσα κ.τ.λ. Πρέπει νὰ προσέχωμε νὰ μὴν κάνωμε σύγχυση μὲ τὸν ἀόριστο β', ὅπου γράφομε μὲ 1 λ π. χ. Παρατ. ἐπέβαλλε, (μὲ 2 λλ, διότι κατὰ συνέχειαν ἐπέβαλλε) Ἀόρ. β'. ἐπέβαλε (μὲ 1 λ, διότι μία στιγμή ἐπέβαλε), ὑποβάλλω (ἐνεστώς κατὰ συνέχειαν), νὰ ὑποβάλω (ἀόρ. β'. μία στιγμή) ἀναγγέλλω, νὰ ἀναγγέλλω (ἐνεστώς) νὰ ἀναγγεῖλω (ἀόρ. μία στιγμή) στέλλω, νὰ στέλλω (κατὰ συνέχειαν), ἔσταιλα νὰ στείλω (μιά στιγμή) κ.τ.λ.

Οἱ παραγόμενες ὁμως ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω εἰς —λλω ῥήματα λέξεις γράφονται μὲ ἓνα λ π. χ. ἀνατολή (ἀπὸ τὸ ἀνατέλλω) στολή (ἀπὸ τὸ στέλλω) ποικίλος (ἀπὸ τὸ ποικίλλω) θαλερός (ἀπὸ τὸ θάλλω).

2) Μὲ 2 λλ γράφονται καὶ οἱ σύνθετες λέξεις ποὺ τὸ β' συνθετικό τους ἀρχίζει ἀπὸ λ καὶ τὸ πρῶτο τελειώνει σὲ ν, γίνεται δηλ. ἀφομοίωση τοῦ ν+λ=λλ συν+λαμβάνω=συλλαμβάνω συλλήψις, συλλαβή, συν+λέγω=συλλέγω συλλογή, νεοσύλλεκτος, συν+λογίζομαι=συλλογίζομαι, συλλογισμός, συν+λυποῦμαι=συλλυποῦμαι, συλλυπητήρια, ἐν+λείπω=ἐλλείπω, ἔλλειψις, ἔλλειμμα, ἔλλιπής.

Νὰ προσέχωμε στὸν παρατατικό καὶ ἀόριστο (καὶ παρακ. καὶ ὑπερσ. στὴν ἀρχαία) διότι μὲ τὴν αὔξηση (ἢ τὸν ἀναδιπλ.) μπαίνει στὴ μέση ἓνα (ε) καὶ γράφομε κανονικὰ μὲ 1 λ διότι τότε δὲν ἔχομε συνάντηση τοῦ ν+λ καὶ τὸ (ν) ἐπανέρχεται στὴ θέση τοῦ π. χ. συλλέγω παρατ. συνέλεγον, ἀόρ. συνέλεξα, συλλαμβάνω παρατ. συνέλαβανον, ἀόρ. συνέλαβον, ἐλλείπω παρατ. ἐνέλειπον.

3) Τὰ λήγοντα εἰς —ελλα ὀνόματα γράφονται μὲ 2 λλ π. χ. κοπέλλα, φανέλλα, θυέλλα, φουστάνελλα, ὀμπρέλλα, βδέλλα, δικέλλα, τρέλλα, δαντέλλα, κορδέλλα, κανέλλα, Στέλλα κ.τ.λ. Τὰ λήγοντα εἰς ιλα γράφονται μὲ 1 λ (πλὴν τῶν ἁμιλλα, βίλλα) μαυρίλα, σαπίλα, ξυνίλα, νίλα, ἀνατριχίλα, κ.τ.λ. Τὰ λήγοντα σὲ —ύλλιον (ὑποκοριστ.) γράφονται μὲ 2 λλ

π. χ. εἰδύλλιον, δενδρύλλιον, δασύλλιον, ἀνθύλλιον κ. λ.)

4) Μερικὰ τὰ ὅποια πρέπει ἀπὸ τὴν καθημερινὴν χρῆση νὰ ξέρωμε, ὅπως Ἑλλήν, Ἑλλάς, τὸ φύλλον (τοῦ δένδρου, τοῦ βιβλίου) ἐνῶ τὸ φύλον (ἀνδρικόν, γυναικεῖον φύλον, ἢ φυλή) ἀλάσσω, ἀλλαγή, ἄλλα, ἀλλά, φυλλάδιον, φυλλοκάρδια, φυλλορροῶ, κ'ἄλλα, τοιχοκολλῶ, τοιχοκόλλησις. Τὸ πολὺς ὅπου δὲν ὑπάρχει (υ) γράφεται μὲ 2 λλ π. χ. τοὺς πολλούς, τὰ πολλά, οἱ πολλοί, τῶν πολλῶν, (ἐνῶ ὁ πολὺς, τὸν πολὺν, τὸ πολὺ). Τὸ ἄλλος μὲ 2 λ, τὸ ὅλος, ὁλόκληρος μὲ ἓνα λ κ.τ.λ.

ΠΟΤΕ ΓΡΑΦΟΜΕ 2 ΤΤ ἢ 2 ΣΣ

1) Τὰ ῥήματα τὰ λήγοντα σὲ —ττω (ἢ —σω) γράφονται μὲ 2 ττ (ἢ 2 σσ) π. χ. φυλάττω ἢ φυλάσσω, πράττω, ὑποτάσσω, φρίττω, κηρύττω, χαράσσω, ὑπνώττω, τυφλώττω κτλ. Καὶ στὸν παρατ. καὶ στὴ μετοχὴ γράφονται μὲ 2 ττ (ἢ 2 σσ) π. χ. ἔπραττε, ὁ πράττων, ἐκήρυττον, ὁ κηρύττων, ὑποτάσσομαι, ὁ ὑποτασσόμενος, εἰσπράττω, εἰσπράττομαι κ.τ.λ.

2) Ἀπὸ τὰ λήγοντα εἰς —ισσα τὰ περισσότερὰ γράφονται μὲ 2 σσ π. χ. βασίλισσα, διδασκάλισσα, μέλισσα, θάλασσα, λύσσα, γλώσσα, κλώσσα, ἡττα (καὶ τὰ παραγόμενα) ἐνῶ μοῦσα κ.τ.λ.

3) Στὰ σύνθετα ἀπὸ τὴν πρόθεσιν σὺν καὶ ἐκεῖνα ποὺ ἀρχίζουν ἀπὸ (σ), τὸ (ν) τῆς προθέσεως (σὺν) ἀφομοιοῦνται μὲ τὸ (σ) διὰν μετὰ τὸ (σ) ὑπάρχει φωνήεν π. χ. συν+σῶμα=σῶσωμος, συσσωμάτωνσις, συσσωματωμένος, συν+σωρεῶ=συσσωρεῶ, συσσωρεύσις, συν+σῖτα=συσσίτιον. (Ὅταν ὁμως μετὰ τὸ (σ) ὑπάρχη σύμφωνο τότε τὸ (ν) τῆς προθ. (σὺν) ἀποβάλλεται π. χ. συν+στρατιώτης=συστρατιώτης, συν+σκέψις=σύσκεψις, συν+στέλλω=συστέλλω, συν+σπουδαστής=συσπουδαστής).

4) Μὲ 2 ττ ἢ 2 σσ γράφονται καὶ πολλὲς ἄλλες λέξεις, τίς ὁποῖες πρέπει νὰ θυμώμαστε ἀπὸ μνήμη, ὅπως τέσσαρα, νεοσσός, κρείσσων κ.λ.π.

ΣΠ. ΜΑΡΚΟΥΛΑΚΗΣ

Καθηγ. Β' Γυμν. Χανίων

Ο ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΜΟΥ ΣΤΗ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

Τὸ ἐκρεμές κτυπᾷ μεσάνυχτα. Ὁρα γιὰ ὕπνο. Καὶ ὅμως ἐγὼ δὲν νυστάζω. Καθισμένη σ' ἓνα κάθισμα διαβάζω μὲ προσοχὴ τὸ περιεχόμενο τοῦ βιβλίου ποῦ κρατῶ. Στὸ σπῆτι ὅλοι κοιμούνται καὶ μόνη ἡ μικρὴ γατοῦλα μου μοῦ κρατᾷ λίγη συ τροφίᾳ. «Ἡ πλευρὰ τριγώνου ἡ ὁποία κεῖται ἀπέναντι ὀξείας γωνίας...» Δὲν καταλαβαίνω τίποτε! Ἀχ, Θεέ μου, τί θὰ γράψω αὐριο; Ἀδικὰ κοπιᾶζω. Ἀπότομα σηκώνομαι καὶ παίρνω τὸ μολύδι καὶ τὸ τετράδιο Σκυμμένη στὸ πρόχειρό μου προσπαθῶ νὰ λύσω τίς ἀσκήσεις. Γράφω σβύνω γεμίζω στὰ χαμένα τίς κόλλες... Τὰ προβλήματα μένουν ἄλυτα. Ἀδικὰ τὸ μυαλό μου κοπιᾶζει καὶ ἀδικὰ γίνεται κατανάλωσις τῶν φαιδῶν κυττάρων μου. Αἱ ἀσκήσεις ἀγέρωχοι σκληραὶ δὲν ἐννοοῦν νὰ ὑποκύψουν γιὰ νὰ μοῦ χαρίσουν τὴ χαρὰ καὶ τὴν ἀνακούφισιν. Ἀποκαμωμένη σηκώθηκα καὶ ἄνοιξα τὸ παράθυρο. Τὸ μπλε σκοῦρο ποῦ ἀπλώνεται παντοῦ θάρρεῖς καὶ μοῦ χαϊδεύει τὸ πρόσωπο καὶ γαλὴνέει τὸ μυαλό μου. Ἡ νύκτα ἔχει τυλίξει ἀπ' ἄκρην σ' ἄκρην τὸν τόπο μας μὲ τὸ μαῦρο βελούδο της. Ὅλα ἔχουν σβυστῇ ὁλότελα στοὺς κόλπους τοῦ Μορφέως. Σιωπηλὰ πειθίγνια κάτω ἀπ' τὰ νικηφόρα σκῆπτρα τῆς νυχτερίτικης γοητείας ἔχουν παραδοθῇ στὴ γλυκεῖα νάρκη τοῦ ὕπνου μέχρις ὅτου ἔλθῃ ἡ λουλουδιστὴ αὐγὴ νὰ τὰ γλυκοξυπνήσῃ. Κοιτάζοντας τὸν ἀσημοκέντητο οὐρανὸν ἀφέθηκα νοερὰ μὲ τοὺς χρυσαφένιους ὠκεανούς τῆς γοργόφερτης φαντασίας. Πανώριες νεράϊδες ὁλόδροσες μὲ μετέφεραν σὲ κόσμους ἀγνωστούς σὲ κόσμους ποῦ ὅλα ἀνθίζουν εἰρηνικὰ καὶ γελοῦν εὐτυχισμένα. Καθισμένη εἰς ὥραία θέσιν ἐν τῇ προμναίῳ ἐνὸς πλοίου ἀρχίζω τὸ ταξίδι μου. Ἡ νύχτα σεληνοφώτιστος καταγλαΐζει τὸ πέλαγος τὸ ὁποῖον λάμπει ὅταν ἕνας καθρέπτης ἀσημένιος μὲ ὀλόχρυσά

ἀνταυγάσματα. Καὶ τὸ πλοῖον ὀλοταχῶς τέμνει — τέμνει τὴν ὁδὸν τοῦ θραῦν ἀπονα τὸν ὀλόχρυσον τοῦ πελάγους καθρέπτην καὶ διασχίζον θάρρεῖς ποταμούς ὀλοχρύσους. Κι' ἀπὸ τὴν ἀναπαυτικὴν ταξειδιωτικὴν πολυθρόνα μου συναρπάζομαι πρὸς τὴν πανοραμτικὴν τῆς νυκτὸς σκηνογραφίαν καὶ φεύγει ὁ νοῦς μου ὑψηλὰ πολὺ ψηλὰ ἐπάνω εἰς τὸ φωταγωγημένο στερέωμα... Κατάκοπη ἀπὸ τὸ ταξίδι μου αὐτὸ αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη νὰ κατακλιθῶ πλέον. Ἀλλὰ τὸ ἀπερίγραπτον θέαμα τῆς μεγαλοπρεποῦς οὐρανίου καὶ ἐπιγείου σκηνογραφίας ὑποκλέπτει τὸν ὕπνον ἀπὸ τὰ βλέφαρα. Τί νὰ πρωτοθαυμάζω; τί νὰ πρωτοκυττάζω; Τοὺς οὐρανούς ὅπου μὲ τὰ κάλλη τους τὰ ἀφάνταστα ὑμνοῦσι τὸν Δημιουργὸν ἢ τὸ πέλαγος ὅπου στολισμένο μὲ χρυσὰ καὶ ἀργυρὰ κύματα μὲ χίλιες δυὸ κιθάρες καὶ ἄλλες τόσες Δαχιδικῆς ἀρπες ἀνγκυροῦει τοὺς ἀρμονικοὺς διθυράμβους τοῦ πρὸς τὸν Δημιουργὸν ἐνῶ οἱ ξηροὶ γδοῦποι τῶν μηχανῶν τοῦ πλοίου μου κρατοῦν τὸ ἴσον τὸ ψαλτικόν.

Ἀλλὰ τὸ ταξίδι μου διέκοψαν οἱ φωνὲς τῆς μητέρας μου ἡ ὁποία μὲ ἐκάλει νὰ κοιμηθῶ ἐπειδὴ εἶχε περάσει πλέον ἡ ὥρα. Συγχρόνως εἰς τὴν ἐνθύμησίν μου ἐπανήλθαν καὶ οἱ ἀσκήσεις τῆς Γεωμετρίας. Τὴν φορὰ ὅμως αὐτὴ μὲ νέν κουράγιο μὲ καινούργια ὀρεξὴ τί παράδοξον! εἰς ἔλυσά ἀμέσως! Ἰσως ἡ φανταστικὴ μου αὐτὴ ἐνασχόλησις νὰ μὲ ἐδοθήσεν εἰς τὴν λύσιν τους.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ Δ. ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ

Τάξις Ζ' Γυμν. Νεαπόλεως

ΗΜΕΙΡΑ ΧΑΡΑΣ

Λίγες μέρες στὴ ζωὴ μας εἶναι εὐτυχισμένες. Λίγες ὥρες ζοῦμε μὲ συντροφιά τὴν ἀληθινὴν χαρὰ, γιατί οἱ περισσότερες κυλοῦν μέσα στὸν τόνο. Ἀπ' τίς λίγες ἐκεῖνες χαρούμενες ὥρες, σὲ λίγες μέρες θὰ ζήσωμε.

Ἀλαφρομένοι ἀπ' τῆς ὕλης τὸ βάρος, μὲ τὴν ψυχὴν μας θὰ πετάξωμε στὰ οὐράνια γιὰ νὰ γιορτάσωμε μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους ἀδελφούς μας, τὸ γεγονός ποῦ ἔγινε ἡ αἰτία νὰ βρισκόμαστε πλάι τους.

Μὲ ἱερὸ δέος θὰ κυττάσωμε πρὸς τὴ φάτνη, μέσ' ἀπ' τὴν ὁποία ἀναπήδησε τὸ αἰώνιο φῶς, γιὰ νὰ δοῦμε τὸ ἀνέστερο ἄστρο στὸ ἀτέλειωτο ταξίδι τοῦ μὲς ἀπ' τίς ἀνθρώπινες ψυχές.

Μπροστὰ σὲ τέτοιες μέρες ὅταν βρεθῇς, δύστυχε ἄνθρωπε, μὴ σὲ κυριεύσῃ ἡ ἀμηχανία, ἀφοῦ τὸ ἄπειρο κατακτῆθηκε.

Ἀφῆσε τὴν δύναμι τοῦ μυαλοῦ σου νὰ ἐξυλῶθῃ γιατί οἱ μέρες αὐτές, εἶναι μέρες αἰώνιας ΧΑΡΑΣ.

ΝΙΚΟΣ ΔΙΑΠΑΚΗΣ

Να Πρακτ.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Κανείς δὲν νοιώθει τῆς ζωῆς
τὴν γλύκα καὶ ἀξία
πρὶν δοκιμάσῃ μιὰ φορὰ
καὶ λίγη δυστυχία.

Σὰν δὲν τὸ θέλει ὁ Θεὸς τὸ δίχτι τοῦ ψαρά
ψαράκι δὲν θὰ πιάσῃ
Καὶ δὲν θὰ σβύσῃ καὶ σ' αὐτὴ ἀκόμα τὴν στεριά
ψαράκι ποῦ ἡ ὥρα του δὲν ἔχει φθάσει.

Ἐρώτησαν τὸ βασιλεῖα:—Γιατί τὰ δακτυλίδια
τὰ βάζουν ὅσοι τᾶχουνε στὸ χέρι τὸ ξεροθὸ
μιὰ ποῦναι τ' ἄλλο στὴν δουλειὰ καθὼς καὶ στὰ
παιχνίδια

Χίλιες φορὲς καλύτερο καὶ πιότερο' ἀκριβό;
Κι' ὁ βασιλεὺς ἀπήντησε: Καὶ δὲν τὸ ξέρεις τάχα;
ὅπ' ἔχει τὴν ἀξία του μένει μ' αὐτὴ μονάχα.

ΤΣΙΓΚΟΥΝΑΚΗ Η' Β'.

ΔΙΑΠΛΑΝΗΤΙΚΑ ΤΑΞΙΔΙΑ

‘ΦΕΙΔΟΥ ΧΡΟΝΟΥ,

“Ένα ταξίδι εις ένα πλανήτη υπήρξε πάντοτε τὸ προσφιλέσθαι θέμα πολλῶν ευφραντάστων συγγραφέων. Τελευταίως ὁμως θεωρεῖται τὸ ταξίδι αὐτὸ πραγματοποιήσιμον χάρις εις τὰς βολίδας.

“Η βολίς ἢ πύραυλος ὅπως ἄλλως λέγεται, ἀνεκαλύφθη πρὸ 700 τοῦλάχιστον ἔτων, ἀλλὰ ἀπετέλεσε τὴν ἐλπίδα διαβάσεως ἀπὸ τὴν γῆν εις ἄλλα οὐράνια σώματα μόλις πρὸ 20 ἔτων. Ὡς καύσιμον ὕλην χρειάζεται ἀλκοὸλ συνήθως καὶ ὑγρὸν ὀξυγόνον. Συμφώνως πρὸς τὰ συμπεράσματα τοῦ τελευταίου συνεδρίου ἀστροναυτικῆς τοῦ Ἰσμπρουκ, οὐδεμία ἀνυπέροβλητος ἐπιστημονικὴ δυσχέρεια ὑπάρχει διὰ τὴν ἀποστολὴν βολίδος εις ένα πλανήτη. Θὰ εἴχαμεν δὲ τὴν εὐτυχίαν νὰ εἶδωμεν τὰ ταξίδια αὐτὰ νὰ πραγματοποιοῦνται συντόμως, ἐὰν ὑπῆρχον τὰ ἀναγκαῖα χρηματικὰ κεφάλαια. Ὅπως λέγει ὁ Ἀνάωφ, ἡ διαπλανητικὴ βολίς πρέπει νὰ ξεκινήσῃ μὲ ἀρχικὴν ταχύτητα 11.000 χιλιομέτρων τὴν ὥραν διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ διαφύγῃ τὸ πεδίου ἐλξεως τῆς γῆς. Θὰ ἀκολουθῇ δὲ τοὺς νόμους τῆς συνεχοῦς ἐπιταχύνσεως. Ἄλλ’ αἱ δυσχερίαι ἐνὸς τοιούτου ταξιδίου εἶναι μεγάλαι καὶ οἱ ἐπιστήμονες ἀντιμεωπίζουσιν τρομερὰς δυσκολίας. Καὶ πράγματι.

“Ὅταν ἡ βολίς φύγῃ ἔξω ἀπὸ τὴν βαρύτητα τῆς γῆς, τότε θὰ εἶναι δυνατόν νὰ κατευθύνουν οἱ ἐπιβάται τὰς κινήσεις τῶν μελῶν τοῦ σώματός των. ὦστε νὰ γίνετα κανονικὴ ἡ χεῖρισις τοῦ σκάφους; Ἄλλ’ ἐκτὸς αὐτοῦ, γνωρίζομεν ἡμεῖς ὅτι ἡ βαρύτης συντελεῖ εις τὴν κανονικὴν πλήρωσιν τῶν θαλάμων τῆς καρδίας μὲ αἷμα. Ὅταν αὐτὴ ἰὲν ὑπάρχει δὲν θὰ γίνετα ἡ κανονικὴ πλήρωσις τῶν θαλάμων μὲ αἷμα, τὸ πρᾶγμα αὐτὸ θὰ συντελῇ εις τὸ νὰ μὴν πάλλῃ κανονικῶς ἡ καρδία καὶ ἔτσι νὰ ὀδηγῇ τὸν ἄνθρωπον εις τὸν θάνατον. Ἐὰν τὸ σκάφος κατευθύνετα πρὸς τὸν Ἄρην π. χ. ὅπου αἱ ἐπικρατοῦσαι ἀτμοσφαιρικαὶ συνθήκαι διαβιώσεως δὲν εἶναι ὅμοιαι μὲ τὰς τῆς γῆς. Πρέπει οἱ ἀστροναῦται νὰ εἶναι ἐφοδιασμένοι δι’ εἰδικῶν σκαφανδρῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ὑψηλῆς πίεσεως. Ἀκόμη εις ένα πλανήτην ὅπως ὁ Ἄρης ὅπου δὲν ἔχει ὀξυγόνον ἢ ζωὴν θὰ εἶναι ἀδύνατος. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ μεταφέρουν συμπεπυκνωμένον ὀξυγόνον διὰ νὰ ἀναπνέουσιν.

Ἐκτὸς αὐτῶν ὁμως τῶν δυσχερειῶν ποὺ γνωρίζουσιν οἱ ἐπιστήμονες ὑπάρχουσιν καὶ ἄλλοι λόγοι τοὺς ὁποῖους δὲν φανταζόμεθα. Πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ ἐξετάσων καλῶς τὴν φύσιν τοῦ διαστηκοῦ διαστήματος. Θὰ ἐπιτύχουν λοιπὸν εις τὸ πρῶτον τοὺς, διαπλανητικὰ ταξίδια; Ἡ θὰ εὗρουν τραγικὸν θάνατον οἱ τολμηροὶ ἐξερευνηταὶ τοῦ μυστηρίου ποὺ χιλιάδες χρόνια τώρα μένει ἀσπίλον ἀπὸ τὴν κυριαρχία τοῦ ἀνθρώπου; Ἀλλὰ πάντοτε, ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ποὺ γίνετα μία σπουδαία ἐφεύρεσις μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς τελειοποιήσεώς της, εὐρίσκουσιν τὸν θάνατον ἀρκετοὶ ἐπιστήμονες. Οὕτω, τὸ τολμηρότερον ὄνειρον ποὺ συνέλαβε ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου θὰ γίνῃ πραγματικότης καὶ θὰ

κυλᾷ ὁ τροχὸς τοῦ χρόνου ἀδιακόπως καὶ κάθε στιγμή ποὺ περνᾷ δὲν γυρίζει πίσω πλέον.

Διαβαίνει βιαστικὰ καὶ ἀκούραστα καὶ ὀδηγεῖται πρὸς τὴν ἄβυσσον ἐνῶ τὸν ἀκολουθεῖ πίσω ἡ κόρη ἢ λήθη—ποὺ κάνει ὅλα νὰ ξεχασθοῦν καὶ νὰ σβύσουν ἀπὸ τὴν μνήμη τοῦ ἀνθρώπου. Ἄλλοτε κυλᾷ σὰν νερὸ ποταμοῦ ἡρεμα καὶ σιγαλά, ἄλλοτε σὰν μανιασμένος καταρράκτης φέροντας πότε τὴν χαρὰ καὶ τὴν εὐτυχία καὶ πότε πάλι τὴν λύπη καὶ τὴν δυστυχία. Δι βαίνει ἐνῶ οἱ ἄνθρωποι δὲν τὸν προσέχουσιν, διαβαίνει ἐνῶ αὐτοὶ γλεντοῦν καὶ ἀδιαφοροῦν νομίζοντας ὅτι τὸ διάβα του δὲν τοὺς πειράζει.

... Πρέπει θνητὴ, τὸ διάβα τοῦ χρόνου νὰ τὸ λογαριάζῃ καὶ νὰ μὴν τὸ σπαταλᾷ μόνο στὶς κοσμικὰς ἀπολαύσεις γιατί αὐτὸς ὁ καιρὸς εἶναι πολύτιμος, δὲν γυρίζει πίσω πλέον, ὅπως δὲν γυρίζει τὸ νερὸ ποὺ τρέχει στὴν πηγὴ. Μὴν σπαταλᾷ τὸν χρόνον σου ἀδίκως σὲ πράγματα ἀνωφελῆ γιατί θὰ γίνῃς δυστυχισμένος. Μὴν ἀδιαφορῇς νέε, μὴν ζῇς στὴν πλάνη τοῦ σήμερα. ... Γιὰ τὸν χρόνον μὴν ἀδιαφορῇς ἔστω κι’ ἂν εἶσαι πλούσιος καὶ σὲ θαμπώνουν οἱ ἀκτίνες τῶν θησιανρῶν σου νὰ κοιτάξῃς πιδὸ βαθιὰ τὴν ζωὴ. Μὴν ἀμελῇς ἔχων τὰς ἐλπίδας σου στὰ πλούτη ὅπως τὸν ὑπερήφανο μαθητὴν ποὺ ἐλπίζων εις τὰ χρήματα τοῦ πατέρα του ἀδιαφοροῦσε ἀπὸ μικρὸς γιὰ τὸ σχολεῖο του, παρὰ τὰς συμβουλὰς τοῦ πατέρα του νὰ διαβάξῃ καὶ νὰ μὴν χάνῃ ἀδίκως τὸν χρόνον του. Ὁ ἐπιπόλαιος ὁμως μικρὸς ἐξακολουθοῦσε νὰ ζῇ ὥσπου στὸ τέλος ἀφοῦ μαζὶ μὲ τὸν χρόνον του κατεσπατάλησε καὶ τὰ χρήματά του εὐρέθη μόνος κι’ ἔρημος μὴν ἔχων ὄπλο κανένα οὔτε γνῶσι ἡναγκάσθη τι ἄλλο νὰ γίνῃ ἀπὸ ζητιανῆ.

Πολλὲς φορὲς μέσα ἀπὸ ένα ἀγκάθι παρουσιάζεται ὁδὸς, μέσα ἀπὸ ένα ἀγριόχορτο ἕνας κρῖνος.— Ἔτσι καὶ τὸ «χρόνου φεΐδου» ἀπὸ δύο κοινὰς κοινότητες λέξεις παρουσιάζεται ένα παλάτι σοφίας καὶ σκέψεων, ένα παλάτι ποὺ ἀπέξω φαίνεται φτωχικὴ καλύβη, καὶ μέσα λάμπουν μυριάδες διαμάντια στολίζοντάς το. Κι’ ὁ ἄνθρωπος μὲ τὶς ἰδιοτροπίες του καὶ τὸν ἐγωϊσμόν του δὲν δίνει προσοχὴ σ’ αὐτὸ τὸ παλάτι, γιατί ἡ ἐμφάνισις του δὲν εἶναι ὥραία, δὲν κοιτάζει τὸ ἐσωτερικόν, τὸ περιφρονεῖ.

Μονάχος τοῦ προχωρεῖ πρὸς τὸ βάραθρον τῆς κατὰστροφῆς. ... Μὰ τὸ βάραθρον δὲν θὰ τοῦ δώσῃ τὸν λυτρωτὴν θάνατον ἀμέσως. ... Σιγὰ—σιγὰ βῆμα πρὸς βῆμα θὰ τὸν τραβᾷ στὸ βάθος του. ... Ἀλοῖμονο τότε. ... Γιατί τὸ νὰ πεθάνῃ κανεὶς δὲν εἶναι τίποτα τὸ νὰ μὴ ζῇ ὁμως εἶναι φοικτόν. ...

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΦΙΩΤΑΚΗ

Ζβ’ Κλασσ. Γ.Θ.Χ.

τερματίσῃ τὴν ἀπομόνωσίν του ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπον σύμπαν.

Ἄς εὐχηθῶμεν λοιπὸν καλὴν τύχην εις τοὺς πρῶτους τολμηροὺς ἐξερευνητάς.

ΜΑΝΩΛΗΣ Θ. ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΣ

Ηβ’ Πρακτικοῦ

Καθισμένη στο μικρό μας μπαλκονάκι η ματιά μου βυθίζεται στο βάθος τ' ουρανού, εκεί που ο ήλιος έχει βάψει τα σύννεφα κόκκινα και μενεξεδιά και απολαμβάνει με απληστία το ωραίο αυτό θέαμα. Ξαφνικά το μυαλό μου με τα φτερά της φαντασίας, πέταξε σε μια παλιά σχολική έκδρομή της τάξεώς μου.

Είναι Πέμπτη μεσημέρι. Ο ήλιος καίει ανυπόφορα. Όλα στο μικρό μας λιμανάκι είναι ήσυχα. Τα νερά είναι ήρεμα και δεν κινούνται. Αν δεν άκουγόταν το μικρό κυματάκι που ξεαφνα σκάζει και αφίνει ένα ευχάριστο κροτάλισμα, θα νόμιζε κανείς ότι όλα είναι χωρίς ζωή. Για μια στιγμή μια μικρή δμάς (ή τάξις μου) εμφανίζεται κατευθυνόμενη προς το μικρό μώλο. Οι περαστικοί διαβάτες μās κυττάζουν με περιέργεια.

«Πού νά πηγαίνουν άραγε όλα αυτά τα παιδιά;»

Πού νά γνωρίζουν τα σχέδια των κ. κ. καθηγητών μας;

Τα βλέμματά μας άθελα πέφτουν πάνω στις σιλουέτες των δύο μικρών νησιών, το ένα πιο ύψορφο απ' το άλλο, που διαγράφονται ξεκάθαρα μέσα στον γαλανό ορίζοντα. Μόλις φθάσαμε στον μώλο, βλέπομε ένα μεγάλο καλοσιγαγμένο καΐκι νά πλευρίζη προς το μέρος μας. Σ' ο πρόσωπό μας ζωγραφίστηκε μια ανέλπιστη χαρά για την διασκέδασι που μās περίμενε. Δύο, δύο, πηδούσαμε μέσα και άφου ταχτοποιηθήκαμε τραβήξαμε στ' ανοικτά. Αγάμεσα στα τραγούδια και στις φωνές των συμμαθητριών μου. Ξεχνώ την ύπαρξί μου. Δεν είμαι παρά ένα έλάχιστο μύριο του άπειρου Απλώνω το χέρι μου και το βουτώ μέσα στη θάλασσα. Το δροσερό νερό γλυστρά ανάμεσα απ' τα μισάνοικτα δάκτυλά μου. Σκύβω το κεφάλι μου και παρατηρώ τον βυθό της θαλάσσης. Τα νερά, άλλου είναι βαθυγάλανα, άλλου μενεξεδιά και άλλου έχουν το χρυσοπράσινο χρώμα του σμαραγδιού.

Με φωνές και τραγούδια, φθάνομε στο μικρό και γραφικό νησάκι. Η άμμουδιά είναι καθαρή και λεπτή και τα ύγρα χαλίκια αλλάζουν διάφορα χρώματα καθώς ο ήλιος περνά μέσα απ' το γαλανό πέπλο.

Πρώτη μας δουλειά ήταν, μόλις πατήσαμε το πόδι μας σιό μικρό αυτό νησάκι, νά πάμε στο έκκλησάκι του και νά ευχαριστήσωμε τον Θεό που μās έφερε έως εδώ σώους και άβλαβείς. Μετά την προσευχή άρχισαμε τα παιχνίδια, τα τραγούδια και τις βόλτες. Ξαπλωμένη κάτω από ένα δένδρο όνειροπολώ.

“Ω! πόσο μ' άρέσει νά ταξιδεύω σε μακρινά μέρη, με τοργό καράβι από φουρτουνιασμένες θάλασσες, με την δίψα του άγνωστου πάντα στην καρδιά! Τις σκέψεις μου αυτές τις διέκοψαν φωνές. Ήταν οι συμμαθήτριές μου που με καλούσαν νά παίξωμε. Παίξαμε αρκετή ώρα. Ο ήλιος τώρα, έρριχνε πλάγια τις δλόχρυσες ακτίνες του. Τα πουλιά πετούσαν χαρούμενα και χαιρετούσαν τον βασιλιά της ημέρας. Δύο δειλές άκτίνες που έπεφταν στη συντροφιά μας, μās έφεραν τον τελευταίο χαιρετισμό και ξαφνικά, ο ήλιος κατρακύλησε και χάθηκε στην άβυσσ.

Τόν Αύγουστο του 1922 όλα τα τηλέφωνα της Βορείουαμερικανικής ήπειρου σταμάτησαν για λίγο. Είχε πεθάνει ο άνθρωπος που ανακάλυψε το τηλέφωνο και η πράξις αυτή ήταν ένας φόρος τιμής όλης της ανθρωπότητας στο πρόσωπό του. Γεννήθηκε στο Έδιμβουργο το 1847 και όνομάσθηκε Άλεξάντερ Γκράχαμ Μπέλλ. Ο Μπέλλ ήταν πολύ φιλομαθής και με μεγάλη φαντασία. Πολλά έμαθε από τον πατέρα του και τον παππού του.

Ο πατέρας του βρήκε μια μέθοδο νά έρμηνεύη με σύμβολα τον ήχο των γραμμάτων και την όνόμασε «όρατή όμιλία» και ο Άλεξάντερ έγινε βοηθός του. Πήγε στο Λονδίνο και έξακολούθησε νά πειραματίζεται με τον ήχον. Καταπιάστηκε με τον ήλεκτρισμό. Στα 1870 έφυγε στον Καναδά. Εκεί συνάντησε δύο άνδρες πλουσίους οι όποιοι τον βοήθησαν άργότερον νά γίνη έφευρέτης. Με την βοήθεια ενός μηχανικού που λεγόταν Τόμας Ουώτσον ο Μπέλλ άρχισε νά φτιάχνη διάφορα μηχανήματα. Δανείστηκε από την Ιατρική Σχολή του Χάρβαντ ένα ανθρώπινο αυτί και προσπάθησε νά φτιάξη ένα όμοιο όργανο. Ο Μπέλλ συνέδεσε όρισμένα δονούμενα έλάσματα σε διαφορετικούς περιόδους παλμικών δονήσεων μ' ένα σύρμα που οδηγούσε σε μία συσκευή (δέκτης). Κάθε έλασμα—δέκτης ανταποκρινόταν στις παλμικές δονήσεις που δεχόταν άν αυτές μεταβιβαζόταν από το αντίστοιχό του έλασμα.

Ο Μπέλλ ανακοίνωσε επίσημα την έφεύρεση του ηλεκτρικού τηλεφώνου στα 1876. Ο Άλεξάντερ ανακάλυψε το τηλέφωνο έντελώς τυχαία. Την ώρα που δούλευε ένα άρμονικό τηλέγραφο, ο Ουώτσον χτύπησε ένα έλασμα και προεσήθήκε ένας ήχος. Τότε ο Μπέλλ έδωσε οδηγίες για την κατασκευή του πρώτου τηλεφώνου. Ο άρμονικός τηλέγραφος ξεχάστηκε κι' οι δυο άνδρες έργαζόταν με τη νέα έφεύρεσή τους. Ο θρίαμβος ήταν μοναδικός όταν ο Μπέλλ είπε: «Κύριε Ουώτσον έλατε επάνω σας θέλω».

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΦΥΤΡΑΚΗΣ

Δ' τάξις Ίδιωτικού Γυμνασίου Βουκολιών.

σο, την ώρα ακριβώς που ιδό ήδονικός ήχος της σφυρίχτρας του γυμναστού μας, μās καλούσε για νά φύγωμε. Άφου προσκυνήσαμε για μια ακόμη φορά στο μικρό έκκλησάκι, πήραμε τον κατηφορικό δρόμο που θά μās οδηγούσε στην παραλία. Το ταξιδάκι μας έγινε χωρίς κανένα έπεισόδιο όπως και ο έρχομός μας στο φιλόξενο αυτό νησάκι. Μόνο που το σκοτάδι είχε άπλώσει τα πένθιμα πέπλα του. Η αποβίβασις μας στο μικρό λιμανάκι ήταν πάρα πολύ ένθουσιώδης.

Όλα αυτά τα σκέπτομαι τώρα, καθισμένη στο μικρό μας μπαλκονάκι, και δυο δάκρυα άγροσταλάζουν απ' τα μάτια μου. Είναι ένας χαιρετισμός στα περασμένα.

ΜΑΡΙΚΑ ΕΜΜ. ΦΙΟΡΕΝΤΖΗ

Μαθήτρια Στ' τάξ. Γυμνασίου Άγ. Νικολάου

Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΗΡΕΜΟΣ ΑΝΤΙΚΡΥΖΕΙ ΤΗΝ ΑΔΙΚΗ ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΤΟΥ

(ΕΚ ΤΟΥ "ΚΡΙΤΩΝΟΣ", ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ)

Γαλήνιος και άτάραχος ό μεγάλος μύστης τών ανθρώπινων ιδεωδών δέχεται άγογγύστως άντι τού «μάνα» τής σοφίας του τήν «χολήν» τής άχαριστίας τών ανθρώπων.

Τό ήρεμον μειδίημα πού στεφανώνει τούς κατάλευκους πώγωνας και θαύς στοχασμός πού επιδέξια καλύπτει τής ψυχής τήν άφατον θλίψιν συνηγορούν τόσον ευγλωττα ενώπιόν θεών και ανθρώπων γιά τήν άνήκουστον ήλαροτραγωδίαν τής όποίας ή φρενιτώσα κοινωνία έθετε ήρωα τόν διδάσκαλον τής άρετής.

Τά χείλη εις τά όποια τόσον γλυκά πάφλαζε ό χείμαρρος τής ανθρωπίνης σκέψεως ξεχυνόμενος σέ μυριάδες ήθικών διδαχών ψιθυρίζουν τώρα λόγους ταπεινούς, λόγους ευσεβείς : «Ή ταύτη τοίς Θεοίς φίλον έστω». Δέν πτοείται ό μεγάλος Σωκράτης από τήν μικρότητα τών πολλών. Ή γνώμη τής άσπασθούς κοινωνίας ή όποία παραπαίει μέσα εις τάσεις άσθενείς και ροπαές άπροσδιορίστους, πιστή όπαδός τών ποταπών θελήτρων του κιτρίνου πειρασμού, δέν τόν ενδιαφέρει.

Τό ότι θ' άφήση παιδιά όρφανά δέν τόν συκινεί. Τόν ενδιαφέρει τό «εύ ζήν» και ή γνώμη τών «επαϊόντων».

Δέν σκοπεύει διά τής άποφυγής του θανάτου νά κατακημνίσω τό ωραίον ήθικόν οικόδομημα του όποίου υπήρξε ό μεγάλος άρχιτέκτων.

Δέν σκέπτεται νά ποδοπατήσω τήν πατρίδα και νά καταλύσω τούς θεσμούς της διά νά σώσω ένα ταπεινόν σαρκίον. Θά ήτο ιεροσυλία νά σκεφθώ κανείς ότι εκείνος ό όποιος κατηνάλωσε μίαν δλόκληρον ζωήν υπερασπίζων τάς επάλλξεις του δικαίου και τής πατρίδος θά άνεζήτη τώρσ μικράν των καταφύγιον. Ό μεγάλος διδάσκαλος δέν δελεάζεται από τάς προσκαίρους και παροδικάς θυσιακές απολαύσεις και ιδίως από τά ήδονικά έδέσματα τών διεφθαρμένων Θεσσαλικών πόλεων.

Είναι άποφασισμένος νά ακολουθήσω μέχρι τέ-

ΣΤΗΝ ΚΡΙΤΗ

Όνειροτάξειδο καράβι στα νερά,
νεράϊδες τά πανιά σου τά σηκώνουν,
παιάνες δόξας σέ μεθοΰνε μυστικά
ζαφείρια γαλανά σέ ζώνουν.

Κι' άν χρόνο, ω Κρήτη, άμέτροτοι περάσουν,
θά ξεπροβάλλη τό σπαθί τό τρομερό,
τής λευτεριάς, μέσα από τ' Άρκάδι.
Μεσ' απ' τό σπήλα ο τής Μιλιάτου τό ιερό.

ΜΑΡΙΚΑ ΓΑΛΑΝΟΥΔΑΚΗ

Δ' Γυμν. Ίεραπέτρως

λους τόν όρθόν λόγον και με τήν ζωήν του νά δικαιώσω έμπράκτως όσα έδίδαξε. Μήπως αλήθεια δέν είναι εκείνος πού έδίδαξε «τό νόμοις πείθον» ; μήπως δέν γνωρίζει ότι ή πατρίς είναι «άπάντων τιμιώτερον... και άγιώτερον» ;

Και δέν θά υπήρχε πράγματι μεγαλύτερα ανοσιότης από τό νά καταστή καταλυτής του πολιτεύματος ό υποστηρικτής τών θεσμών και πρόμαχος τής προγονικής Εύκλειας.

...Έτσι τελειώσαν όλα. Ό Σωκράτης άδάκρυτος και άτάραχος βαδίζει εις τόν δδυνηρόν θηματισμόν του πεπρωμένου...

Ή άνεξικακία και ή ευσέβεια τόν χαρακτηρίζουν μέχρι τών τελευταίων στιγμών του. Και μέσα από τό κύκνειον άσμα του «ταύτη ό Θεός ύφηγείται» έκπηγάξει ό θούριος πού πάλλεται μέσα εις τάς πτυχάς τών αίωνων έως ότου άντηχήσω σέ λίγο από τά χείλη του Ναζωραίου δέ διαφορετική μορφή : «Ήάτερ άφες αύτοίς ου γάρ οΐδασι τί ποιήσιν».

...Ίσως μέσα εις τό λυκώφως τών τελευταίων στιγμών του, όπως τό άστρον τής ζωής έδουε, ένθ' από μικρά άνέτελλε ό ήλιος τής δόξης, ίσως άγνάντευε ό μεγάλος διδάσκαλος έναν φωτεινόν όρίζοντα και κοντά σ' αυτόν τής σειρήνες τής άωνιότητος έτοιμες νά κρούσουν τίς θείες άρπες των γιά νά του ψάλλουν τόν επινίκιον ύμνον τής αιωνίας άθανασίας...

ΜΙΧΕΛΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ζ' Γυμνάσιον Σητείας

ΒΡΑΔΥΑΖΕΙ

Γιά δέσ! Τό χέρι της σηκώνει κάποι' άχτίδα
και με δλόθερμα φιλιά με χαιρετά.
Παίρνει, σάν φεύγει, και τήν κάθε μου έλπίδα
και κρύβει άξαφνα. Κι' ή νύχτ' ακολουθά.

Καθώς τό φίλημα μου δίνει τό στερνό του
ό Λητογιός, πέρα ό γυαλός χαμογελά...
Έν' άηδονάκι τραγουδά κι' ό θεϊός σκοπός του
πώς με χαϊδεύει, με κοιμίζει, μου μιλά!

Και τό χαιρέτισμα στόν ήλιο, πού νά σβύνει
δίνω μαζί με τών πουλιών τή μουσική.
Κι' αύριο πάλι, πού τή μέρα θά μου δίνη,
τόν καρτερώ τό «καλημέρα» νά μου πη!

Γ. Ι. ΦΡΑΓΚΑΚΗΣ

Ζ'. Γυμνάσιον—Νεαπόλεως

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ: "ΑΝΤΙΓΟΝΗ,,

Μετάφραση ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ τῆς Η' Πρ. Β.Γ.Α.Χ. ΣΤ. ΣΠΥΡΑΚΗ

Πέμπτη συνέχεια (στίχ 278—342)

ΚΡΕΩΝ

ΧΟΡΟΣ

Λὲν ξαίρεις πῶς τὰ λόγια σου πολὺ μὲ ἐνοχλοῦνε ;

ΦΥΛΑΞ

Εἰς τὴν ψυχὴ ἢ εἰς τ' αὐτιά ἐτοῦτα σὲ δαγκώνουν ;

ΚΡΕΩΝ

ΚΡΕΩΝ

Γιατί ; ποῦχῳ τῇ λύπῃ ἐγώ, ἐσὺ θὰ κανονίζης ;

ΦΥΛΑΞ

Ὁ φταίχτης στὴν ψυχὴ λυπεῖ ἐσὲ κι' ἐγὼ στ' αὐ-
[τιά σου.

ΚΡΕΩΝ

Τὶ κοῖμα νάχεις γεννηθῇ φλύαρος τόσο νάσαι !

ΦΥΛΑΞ

Ὅμως ποτὲ τοῦλάχιστο τοῦτο δὲν τῶχῳ κάμει

ΚΡΕΩΝ

Ναί, τῇ ζωῇ σου πούλησες χρήματα γιὰ νὰ πάρῃς.

ΦΥΛΑΞ

Ἄλλοίμονο!

Εἶν' φοβερὸ σὰν ὁ κριτὴς ἄδικη κάνει κρίση.

ΚΡΕΩΝ

Παῖξε σὺ μὲ τὰ λόγια σου, ὅμως ἂν δὲν μοῦ βρῇτε
κείνους πού τῶκαμαν αὐτό, ἀμέσως θὰ τὸ δῆτε
τὶ κάνουνε τὰ χρήματα ποῦν' αἰσχροκερδισμένα.

ΦΥΛΑΞ

Τὸ θέλω μέσ' ἀπ' τὴν ψυχὴ ἀμέσως νὰ πιαστοῦνε
μ' ἂν ναι ἢ ὄχι πού αὐτὸ ἡ τύχη θὰ τὸ κρίνῃ
ἐσὺ δὲν θὰ μὲ δῆς ξανά πίσω ἐδῶ γιὰ νάρθῳ.
Καὶ τώρα, σὰν τὴν γλύττωσα χωρὶς νὰ τ' ἀπαντέχῳ
μεγάλῃ χάρῃ στοὺς Θεοὺς παντοτεινὰ θὰ ὀφείλω.

ΧΟΡΟΣ

Στροφή α'.

ΦΥΛΑΞ

Μὰ θὰ μ' ἀφήσης κάποτε κάτι νὰ πῶ ἢ νὰ φύγω;

μεγάλο μας τεχνίτη Κωστῇ Παλαμᾷ». Παρὰ τῇ με-
γάλῃ του ἐπιθυμίᾳ νὰ πεθάνῃ στὰ χῶματα τῆς πα-
τρίδας του ἀφοῦ δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ ζήσει σ' αὐ-
τά, δὲν τὸ ἀξιώθηκε, γιατί ὁ μέγας ἀγωνιστὴς τῆς
δημοτικῆς καὶ ἀπὸ τοὺς θεμελιωτὲς τῆς πεζογραφίας
μας Ἀργύρης Ἑφταλιώτης πέθανε στὰ 1923 στὴν
Ἀντίπολη τῆς Γαλλίας, μακρὰ, ἀρκετὰ μακρὰ ἀπὸ
τὴν Ἑλλάδα.

ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΙΚΑΣ

Ἡβ' Πρακτικοῦ

Φοβερά 'ναι πολλὰ μὰ κανένα
σὰν τὸν ἄνθρωπο πὺδ φοβερὸ
δὲν ὑπάρχει. Ἐτοῦτος διαβαίνει
τὸ γαλάζιο π' ἀφρίζει γυαλὸ
μὲ σορόκους 'πὸ κάτ' ἀπ' τὸ κῆμα
ὅπου γύρω του λυσσομανᾷ.
Τοῦτος δῶ τὴν καλὰ πὺδ μεγάλῃ
ἀπὸ ὅλους τοὺς Θεοὺς κυβερνᾷ
τὴν καλή μας τὴ γῆ πού τὴ σιάζει
κάθε χρόνῳ μ' ἄλετρι γοργά.

(Συνεχίζεται)

ΟΜΗΡΟΥ : 66 ΠΑΛΛΑΣ

Ραψωδία Ω

Μετάφραση ὑπὸ ΕΥΑΓ. ΜΟΥΔΡΙΑΝΑΚΗ Ηδ. Πρ. Β.Γ.Α.Χ.

(Πέμπτη συνέχεια Στίχ. 507—552)

Ἔτσι εἶπε, καὶ θέλησε κείνος γιὰ τὸν γέρο πατέρα νὰ κλάψῃ.
ἀφοῦ τ' ἄγγιξε δὲ μὲ τὸ χέρι πρὸς τὰ πίσω λιγὰκι τὸν διώχνει.
Θυμηθῆκαν ἀμέσως ἐτότε, τὸν γενναῖο τὸν Ἐκτορα ὃ ἕνας,
μαῦρα δάκρυα χύνει στὰ πόδια τ' Ἀχιλλέα ἀφοῦ ἐσωριάσθη.
Κι' ὃ Ἀχιλλέας μὲν ἔκλαιγε, πότε γιὰ τὸν γέρο πατέρα, καὶ πότε
γιὰ τὸν Πάτροκλο. Ὁ στεναγμὸς τοὺς στὰ ἀνάκτορα μέσα ὑψώθη.
Κι' ὅταν χόρτασε πιά ἀπὸ κλάμα ὃ Θεόμορφος γιὸς τοῦ Πηλέα,
ἀπ' τὸν θρόνο σηκώθηκε ἀμέσως, κι' ἀπ' τὸ χέρι τὸν γέρο ἐπῆρε,
ἐπειδὴ ἐλυπόταν περίσσια τ' ἄσπρα γένια καὶ τ' ἄσπρο κεφάλι,
καὶ σὲ κείνον μιλώντας τοῦ εἶπε φτερωτὰ καὶ πετούμενα λόγια.
«Δυστυχῆ ἀσφαλῶς ἡ ψυχὴ σου συμφορὴς ἔχει πάθει περισσies.
Στῶν Ἑλλήνων λοιπὸν τὰ καράβια μοναχὸς πῶς ἐτόλμησες νᾶρθης,
καὶ στὰ μάτια μπροστὰ νιὸς ἀνθρώπου ποὺ πολλοὺς καὶ γενναίους,
[ἐκείνος,

ἀπ' τοὺς γιούς σου, σοῦ ἔχει σκοτώσει ; Σιδερένια ἄρ' εἶναι ἡ καρδιά σου.

Ἀλλὰ ἔλα λοιπὸν νὰ καθίσῃς εἰς τὸν θρόνο, καὶ τώρα τὴ λύπη
ἃς ἀφήσωμὲ νὰ ἡσυχάσῃ ἄν καὶ εἵμασται ὅδ' αὖ λυπημένοι.

Γιατὶ τίποτε δὲν θὰ κερδίσῃς ἀπ' τῆς λύπης τὸ κρῦο τὸ κλάμα.

Γιατὶ ἔτσι οἱ Θεοὶ κανόνισαν γιὰ αὐτοὺς ποῦχουν ἄδικη μοῖρα
λυπημένοι νὰ ζοῦν· ἐνῶ κείνους οὔτε μιὰ ἔγνοια δὲν τοὺς βαραίνει.

Γιατὶ δύο πιθάρια στοῦ Δία τὰ ἀνάκτορα βρίσκονται μέσα

μὲ τὰ δῶρα ποὺ δίνει· τ' ἓνα ἔχει λύπες, χαρὲς ἔχει τ' ἄλλο.

Σ' ὅποιο δῶση ἀφοῦ ἀνακατώσῃ, ὃ Θεὸς ποὺ βαστὰ ἀστροπελέκι,
πότε κείνος κακὸ συναντάει μὰ καὶ πότε ἡ χαρὰ τότε βρίσκει.

Εἰς αὐτὸν ποὺ τίς λύπες μονάχα θὲ νὰ δῶση τότε στιγματίζει,

καὶ αὐτὸν φοβερὴ δυστυχία ἀπ' τῇ Θεῖα τῇ γῇ τὸν ζυγώνει,

καὶ γυρίζει, καὶ οὔτε ἀπ' ἀνθρώπους μὰ καὶ οὔτε Θεοὺς, τιμημένος.

Κι' οἱ Θεοὶ ἀκριβῶς ἔτσι δῶσαν στὸν Πηλέα περίφημα δῶρα

ἀπὸ ὅταν γεννήθηκε· διότι τοὺς ἀνθρώπους τοὺς εἶχε περάσει

καὶ στὰ πλοῦτη καὶ στὴν εὐτυχία καὶ βισίλευε στοὺς Μυρμιδόνες,

καὶ Θεὰ τοῦ ἐδῶσαν γυναῖκα ἄν καὶ ἦταν θνητὸς καὶ ἐκεῖνος

Μὰ οἱ Θεοὶ καὶ σὲ κείνον ἐδῶσαν συμφορὴς ἐπειδὴ ἀπ' ἐκείνους

δὲν γενήκανε γιοὶ στὸ παλάτι ποὺ κατόπιν θὲ νὰ βασιλεύουν.

Μοναχὰ ἓνα γιὸ εἶχε κάμει ποὺ γοργὰ θ' ἀποθάνῃ καὶ κείνον

ποῦνε γέρος δὲν τότε φροντίζει, γιατί πέρα ἀπὸ τὴν πατρίδα

εἶμαι δῶ εἰς τὴν Τροίαν καὶ δίνω καὶ σὲ σὲ καὶ στοὺς γιούς σου τὴ λύπη.

Μὰ καὶ σὺ πρὸ ὀλίγου μὲν γέρο εὐτυχὴς εἶχα ἀκούσει πῶς ἦσουν

ὡσὰν ὄλους ποὺ ἡ Λέσβος χωράει τοὺς ἀνθρώπους, τοῦ Μάκαρος ἡ ἔδρα

κι' ἡ Φρυγία ἅπ' ἄκρῃ ὡς ἄκρῃ καὶ ὃ μεγάλος Ἑλλήσποντος ὅλος,

κείνους ὄλους μαζί ἐσὺ γέρο σὲ παιδιὰ καὶ σὲ πλοῦτη περνοῦσες.

Μὰ ἀπ' ὅταν σὲ σένα ἐδῶσαν οἱ Θεοὶ τούτῃ ὅδ' αὖ τὴν κατάρα

εἰς τὴν πόλιν σου γίνονται γύρ' αὖ σκοτωμοὶ τῶν ἀνδρῶν καὶ πολέμοι.

Κάνε ὅμως λιγὰκι κουράγιο καὶ νὰ πάψῃς νὰ κλαίῃς συνέχεια'

γιατὶ τίποτε δὲν θὰ κερδίσῃς γιὰ τὸν γιό σου μὲ τὸ νὰ λυπᾶσαι,

γιατὶ οὔτε θὰ τὸν ἀναστήσῃς, μὰ καὶ ἄλλο κακὸ θὲ νὰ πάθῃς».

(Συνεχίζεται)

ΕΥΘΥΜΑ

1) Ἐξέρεται μαμὰ; Λέγει ἓνα παι-
δι μὲ δακρυσμένα τὰ μάτια ὃ καθη-
γητὴς ποὺ ἦτο ἄρρωστος.....

—Ἐ τὶ, ἀπέθανεν;

—Ὁχι.... ἔγινε καλὰ.

—ο—

2) Μαμὰ λέγει κάποιος μικρὸς,
μὲ μεγάλη χαρὰ, πάρε τὸ δίφραγκό
σου πίσω γιατί γλύτωσα τὰ ταχυ-
ρομικά

—Πῶς τὰ γλύτωσες παιδι μου;
ἐρωτᾷ ἔκπληκτος ἡ μητέρα.

—Τῶριζα, τὸ γραμμα ποῦ μοῦ-
δωκες στὸ ταχυδρομικὸ κουτί, μιὰ
στιγμὴ ποὺ κύτταζε ὃ ὑπάλληλος ἀλ-
λοῦ.....

* *

3) Τοτὸς: Ὁ κ. Χ. μαμὰ, εἴ αὖ
αὐτοκίνητο;

Μαμὰ: Γιατὶ παιδι μου;

Τοτὸς: Δὲν εἶπε ὃ γιατρὸς μα-
μὰ πῶς διαταράχθησαν τὰ φρένα
του;....

ΔΟΚΙΜΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Η'. Γου. Βάμου

Εἶχε ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα

Ἡ δουλειὰ τοῦ νυκτοφύλακος
εἶναι δύσκολη καὶ φοβοῦμαι ὅτι
δὲν θὰ τὰ καταφέρῃς.

Ἐποψήφιος νυκτ. Μείνετε ἡσυ-
χος, κύριε, ξυπνάω πολὺ εὐκολα.

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ

ΕΜΜΑΝ. ΣΤ. ΠΕΤΡΑΚΗ

Εἰσεδίων 46 — Χανιά

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 6.30

Η ΣΕΛΙΔΑ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Φίλη «Μαθητική Ήχώ».

Σε ευχαριστούμε όλοι γενικώς οι μαθηταί των Δημοτικών Σχολείων, δια την ευχάριστη την οποίαν μας έπροξένησες χαρίζοντας και σε έμας μια σελίδα.

Πολύ σωστά έσκέφθηκες ότι και εμείς, ανήκου-
με στη μεγάλη μαθητική οικογένεια, και ότι εμείς
θα είμεθα οι αντικαταστάται σας στα μαθητικά θρα-
νία.

Θα προσπαθήσουμε να μη σε ντροπιάσωμε φίλη
«Μαθητική Ήχώ» και υποσχόμεθα ότι θα κρατή-
σουμε το λόγο μας.

Μάθε πως ένας από τους φανατικούς αναγνώστες
και υποστηρικτάς σου είμαι και εγώ ο μαθητής της
Στ'. τάξεως, ο οποίος τώρα λαμβάνω το θάρρος να
γράψω κάτι για τις ευχάριστες σελίδες σου. Το έργο
μου δεν είναι βέβαια σπουδαίο, αλλά όσο ασχημο-
και αν είναι εγώ έκανα αρκετό κόπο για να το γρά-
ψω. Δεν πρέπει να κρίνης όμως πολύ αυστηρά τις
εργασίες οι οποίες προέρχονται από τα Δημοτικά
Σχολεία, γιατί το μυαλό μας δεν είναι τόσο πολύ
για να μπορούμε να γράφουμε μεγάλα πράγματα.
Και τώρα να ή εργασία μου :

Ο ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Πάει καιρός που έφυγε το καλοκαίρι με τις ζέ-
στες και τις όμορφές του και ήρθε ο χειμώνας.

Τα πουλάκια που πετούσαν από κλαδί σε κλαδί
χαρούμενα και ευτυχισμένα έφυγαν για μακρινές
χώρες.

Τα τζιτζίκια που ξεκούφαιναν τον κόσμο με τις
σκληριές του χάθηκαν πιά. Τα λουλουδάκια που ξυ-
πνούσαν κάθε πρωί έτοιμα να ρουφήξουν την πρωινή
δροσούλα, τώρα έκλεισαν τα κεφαλάκια τους και χά-
νονται σιγά σιγά.

«Όλα έχουν αλλάξει. Ο αέρας φουά δαιμονι-
σμένα, προσπαθώντας να ξεριζώσει καμμία γέρινη
έληφα.

«Η θάλασσα άγρίεψε, τα κύματά της είναι πελώ-
ρια σαν δουνά, και τα θαπόρια της που θα τύχη να
δρεθούν στη μαύρη άγκαλιά της σε μια τέτοια στιγ-
μή τα πετά έδω και εκεί σαν καρυδότσουφλα. Τα βου-
να στέκονται περήφανα σαν να θέλουν να κάνουν επί-
δειξη στην κατάσπρη κορυφή τους.

Οι καστανάδες πιάσανε τις γωνιές διαλαλώντας
τα ζεστά τους κάστανα. Καμμία κίνηση δεν υπάρχει
στος δρόμους εκτός από κανένα καθυστερημένο δια-
βάτη.

«Αλλά το μεγαλύτερο κακό είναι για μας τα
παιδιά, που είμαστε υποχρεωμένα να καθώμαστε
μέσα σαν τους γέρους, χωρίς να μπορούμε να τρέξου-
με έξω στο υπαίθρο και στον καθαρό αέρα να παί-
ζουμε ελεύθερα.

Καμμία φορά όμως μας άρέσει και έμας ο χει-
μώνας. Δηλαδή μας άρέσει να καθώμαστε στο μαγκα-
λάκι και ή να διαβάζουμε κανένα όρατο βιβλίο ή να
άκουμε τα όμορφα παραμύθια της γιαγιάς. «Ω! τι
ώραία που είναι τότε! Θα θέλαμε να μην τελείωνε
ποτέ ο χειμώνας.

«Όταν όμως θα πρέπει να πάμε στο σχολείο ανα-
τριχιάζουμε πως θα θυγούμε έξω. Και τότε την στιγ-
μή που ή μύτη μας κινδυνεύη να γίνη κατακόκκινη
τότε θυμόμαστε το καλοκαίρι.

«Όλες όμως οι έποχές είναι ώρατες και κάθε μια
έχει και τις όμορφιές της. Γι' αυτό δεν πρέπει πο-
τέ να κατηγορούμε καμμία έποχή, γιατί όλες είναι
καλές και χρήσιμες.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΑΡΚΟΠΙΑΝΝΑΚΗΣ

Τάξις Στ' 3ον Δημοτ. Σχολ.

ΟΙ ΦΙΛΕΣ ΜΟΥ

Φιλία μικρή λεξούλα μεγάλη σημασία. «Αν δεν
τις είχα αυτές τις φίλες μου ή ζωή μου θα ήταν μαρ-
τύριο, ήζιμον μοναχή και δεν θα είχα καμμία χαρά.
Μόνο ή μητέρα μου που θα με παρηγορούσε.

Μα να όμως που έχω γειτονοπούλες και καλές
συμμαθήτριες. Παίζουμε χαρούμενα και είμαστε αγα-
πημένες μεταξύ μας σαν αδελφές.

Τις αγαπώ τις φίλες μου διότι και λυπημένη να
είμαι ακόμα ήμεις τις δώ ξεχνώ τις λύπες μου και χω-
ρίς να το θέλω γελῶ κι' εγώ μαζί τους.

Τι θα γινόμεν αν δεν τις είχα; θα μαράζωνα
σαν ένα μικρό λουλουδάκι που μαρξίνεται από την
έλλειψη του ήλιου και των ζωογόνων ακτίνων του.

«Έτσι όμως δεν είναι εύτυχες, έχω τις φίλες
μου που με αγαπούν τόσο πολύ. Οι πιά μεγάλες φί-
λες μου σαν μικρές μητέρες με προσέχουν να μην
πάθω τίποτα, κι' εγώ πάλι με τη σειρά μου θα προ-
σέχω τις πιά μικρές.

«Υπάρχουν όμως και κακές φίλες που άφανίζουν
όλα τα καλά παιδιά που θα έρθουν στην παρέα τους.

Αυτές οι κακιές φίλες είναι πάντοτε λερωμένες
και άκένιστες, ποτέ δε γελούν και κατσουφιάζουν
όταν δούν τον άλλο να είναι χαρούμενος.

«Εγώ όμως δεν έτυχε τέτοια κακή φίλη να έχω
ποτέ μου και παρακαλώ το Θεό να μη συναντήσω σ'
όλη μου τη ζωή.

ANNA ANASTASAKH

Τάξις Στ' 4ον Δημοτικόν

ΑΝΕΚΔΟΤΟ

Δυο αδελφια συνομιλούν. Ο μικρός ρωτάει :

—Γιατί άραγε όταν κλάζει ο κόκοράς μας κλεί-
νει τα μάτια του.

Κι' ο μεγάλος.

—Κουτέ δεν το ξέρεις πως αυτό που λέει το ξέ-
ρη απ' έξω.

PENATA KALLITZAKH

Τάξις Ε' 4ον Δημοτ.

Η ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΣΑΤΙΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

Υπό του Μαθητοῦ τῆς Ζ' Πρακτικοῦ ΜΑΝΩΛΗ ΜΥΛΩΝΑΚΗ

Ἀβδέλλα. Βλέπε Βδέλλα.

Ἀβεβχιότης. Ἡ ἀστασία, ἡ ἀμφιβολία. Κατάστασις τρομερὰ ἐν ὧρα διαγωνίσματος.

Ἀβουλία. Ἡ ἔλλειψις βουλήσεως. Παρ' ἡμῖν συναντᾶται πολλὰκις πρὸ τοῦ μαθήματος ὅτε εὐρισκόμενοι παρὰ τὴν θύραν τοῦ σχολείου σκεπτόμεθα: «Νὰ μπῶ»; «Νὰ μὴ μπῶ»; Ἐνίοτε δὲ κώδων κρούει καὶ ἡμεῖς εὐρισκόμεθα ἀνγκαστικῶς πλέον ἔξω, μὴ δοῦναι πλέον νὰ εἰσέλθωμεν.

Ἀγγραφία. Ἐργασία ὑποχρεωτικὴ ἐπιβιβασμένη ὑπὸ ἀνωτέρως ἀρχῆς ἢ ἰσχυροτέρου προσώπου. Αναφέρονται ὡς τοιαῦται ἡ κατ' οἶκον γραφομένη ὀρθογραφικὴ ἀσκήσις, ἡ παρεκκοιμήσις τοῦ μαθήματος τῆς ψυχολογίας, αἱ συχνάκις γραφόμεναι ἐκθέσεις καὶ γενικώτερον ἡ καθημερινὴ ἐν τῷ σχολεῖν προσπάθειαι.

Ἀγιογδύτης. Ὁ ἱκανὸς καὶ ἀγίους νὰ ληστέσῃ. Ὁ μὴ περιοριζόμενος κατὰ τὰς ἐξετάσεις εἰς τὴν ἀντιγραφὴν ἐκ τοῦ «λησιόν» τοῦ ἐνὸς ζητήματος ἀλλὰ ἐπιζητῶν καὶ τὸ ἄλλο ἐπὶ λέξει καὶ αὐθαρεῖ.

Ἀγρυπνία. Τὸ ἀγρυπνεῖν εἴτε ἀκουσίως ἐκ νόσου, νευρικῆς διαταραχῆς ἢ οἰασθῆναι ἄλλης παθήσεως, εἴτε ἐκούσιως. Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν ἡ ἀγρυπνία εἶναι ἐγκλημα. Ὁ ὀργανισμὸς φθείρεται καὶ ὑφίσταται βλάβας ἀνεπανορθώτους. Ἡ ἀγρυπνία ἡ συνδυαζομένη ὑπὸ μελέτης ἀμάρτημα. Δύναται δὲ καὶ εἰς ἐξ ἡμῶν νὰ αὐτοκτονῇ τοιούτοτρόπως.

Ἀγωνία. Στενοχωρία, ταραχὴ, ἀδημονία. Κατάστασις εἰς ἣν πᾶς φυσιολογικῶς ζῶν μαθητὴς περιέρχεται ἀπὸ τὴν στιγμὴν τῆς εἰσόδου τοῦ καθηγητοῦ εἰς τὴν αἵθουσαν τῆς διδασκαλίας μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν οὗτος θὰ κλείσῃ τὸ ἐγκόλπιον διδύμιον ὃ παρ' ἡμῖν λέγεται κατάλογος.

Ἀργία. Ἐλλειψις ἐργασίας. Τοιαύτη κατάστασις ἐπικρατοῦσα καὶ σήμερον ἀναγκάζει τοὺς μαθητὰς νὰ ἐξοδεύσωσι πολὺτιμον χρόνον εἰς σφαίριστηρία, καφενεῖα καὶ ἀλλαχοῦ.

Ἀκήρυκτος. Ἀπροκήρυκτος αἰφνίδιος. Ἀκήρυκτος ἀλλὰ τρομερὸς εἶναι ὁ πόλεμος ὃν διεξάγῃ ὁ παιδονόμος κατὰ τῶν μαθητῶν.

Ἀλλοιθωρος. Λοξόφθαλμος, λοξοβλεπούσης, λοξόθωρος, στρεβλόθωρος, ὁ βλέπων λοξῶς. Μέγιστον προτέρημα ὀρισμένων μαθητῶν χρησιμεῖον κυρίως κατὰ τὴν περίοδον τῶν διαγωνισμῶν. Εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ ὁ καθηγητὴς κοιτάζει λοξῶς, καὶ πολλάκις γίνεται τοῦτο, αἱ διπλωματικαὶ σχέσεις τῶν προαναφερθέντων μαθητῶν καὶ τοῦ καθηγητοῦ μοιραίως φθάνουν μέχρι διακοπῆς.

Ἀμφιβολία. Βλέπε ἀβεβχιότης

Ἀναμένος. Ὁ ἔχων ἀνάψει. Παρ' ἡμῖν λέγεται συχνάκις ἡ φράσις «πάει μοῦ τὴν ἀνάψει τὴν τά-

πα», Πολύχρηστος ἐπίσης καὶ ἡ ἑκφρασις «Κάθουμαι σὲ ἀναμμένα κάρβουνα». Ἡ τελευταία ἀκούγεται κυρίως κατὰ τὰς ὥρας τῆς Χημείας.

Ἀνεκδιήγητος. Ὁ μὴ δεκτικὸς διηγήσεως, περιγραφῆς. Ἀνεκδιήγητος εἶναι ὅστις ἀγνοῶν καὶ τὸν τίτλον τοῦ μαθήματος τῆς ἡμέρας τολμᾷ νὰ προσέλθῃ εἰς τὸ σχολεῖον. Εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ὁ προαναφερθεὶς θὰ ὀνομάζεται καὶ κορόδο.

Ἀπόκομμα. Τὸ ἀποκοπὲν τμήμα, τὸ τεμνύον. Τοιαῦτα τεμνύματα διδασκίων κυκλοφορούντων ὑπὸ τὸν τίτλον «Σχολικὸν Βοήθημα» εἰσκόνται πολλάκις ἐντὸς τῶν θυλακίων τῶν μαθητῶν. Ἰδεώδης ἐποχὴ ἡ τῶν διαγωνισμῶν.

Ἀπουσία. Τὸ εἶναι τινα ἀπόντα, τὸ μὴ παρεῖναι. Τοιαῦται δημιουργοῦνται ἐκ διαφόρων λόγων. Οὗτοι εἶναι σοβαροὶ πάντοτε καὶ ἀξιόπρόσεκτοι. Συνήθης λόγος εἶναι ἡ ἀγνοία, πνιγμένη ἢ μερική, τοῦ μαθήματος. Μικαίριος ὅστις προαισθάνθη τὸν κίνδυνον καὶ λάθῃ τὴν ἀγούσαν πρὸς τὰ ἔξω. Γενικῶς επικρατεῖ ἡ γνώμη ὅτι «καλύτερα μιὰ ἀπουσία παρὰ μιὰ τάπα». (Συνεχίζεται)

Ο ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Ἐφυγ' ἡ λαύρα ἡ θερινὴ τ' ἀμτέλι δὲν μαυρίζει,
ἡ θύλασσα λυσομανᾷ ὁ κάμπος κιτρινίζει.

Συννέφιασε σκοτεινίασε ὁ ἥλιος πιά δὲν δείχνει,
ἐχάθηκαν ἀπὸ τὴν γῆ τῆς ζεστασίας τὰ ἴχνη.

Ἦρθ' ὁ Δεκέμβριος πάνοπλος μὲ μάλλινα κουστούμια,
μ' ὀμπρέλες μ' ἀδιάβροχα μὲ κάτασπρα μπαστούνια.

Ἦ ἔξοχ' ἐρημώθηκε σῶπας ἐν τὰ τραγοῦδια,
ἡ γλῶσ' ἐκιτρίνισε χάθηκαν τὰ λουλούδια.

Τὰ πρόβατα ἀπ' τὰ βουνὰ στὸ λόγγο κατεβαίνουν
κι' οἱ χωρικοὶ στὰ σπίτια τους τὰ μάλλινα ὑφαίνουν.

Δένδρο σωστὸ δὲν ἔμεινε φύλλο δὲν προσινίζει,
στὴν γκρίζα γλάστρα τῆς αὐλῆς ἄνθος δὲν κοκκινίζει.

Τ' ἀηδόνια δὲν ἀκούγονται νὰ κελαῖδουν στὰ κλώνια,
καὶ ζωντανὰ δὲν φαίνονται νὰ ροβολοῦν στ' ἀλώνια.

Ὅλο πλημμύρες καὶ βροχὲς ὅλο βροντὲς καὶ λάμψεις,
δὲν σταματᾷς μιὰ στιγμὴ δίχως φωτιά ν' ἀνάψης.

Ὁ ἀνεὸς ἀπ' μιὰ μεριὰ ἢ πόδα ἀπ' τὴν ἄλλη,
ποὺ καμπουρίζουν τὴ κορμὶ μπροστὰ εἰς τὸ μαγγάλι.

Ὁ χεῖμαρρος πλημμύρισε θολὰ νερὰ κυλοῦνε,
ποὺ γιὰ χιονιὲς καὶ θύελλες στὸ διάβα τους ἤχοῦνε.

Ἡ θάλασσα ἡ ἡρεμὴ ἄλλη μορφὴ ἀλλάζει,
ἀσπρη ποδιὰ μαύρη καρδιά κατὰστηθὰ της βάζει.

Τ' ἀγριο κῆμα φούσκωσε βουίζει καὶ γλακαίει,
μὰ στ' ἀκρογιάλι πρὶν νὰρθῇ βγάξει ἀφροὺς καὶ σκάει.

ΜΙΧΑΗΛ ΕΜΜ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ
Ε' β' Β' Γ. Α. Χ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ

60) (*Ασκήσις πρακτ. αριθμητικής).- Κόποιος ἐξόδευσε τὸ $\frac{1}{9}$ τῶν χρῆ

μάτων του διὰ τὸ θέατρον. Τὸ $\frac{1}{4}$ τῶν ὑπολοίπων δι' ὄσπρια. Τὰ $\frac{2}{3}$

τῶν ὑπολοίπων δι' ἔλαιον. Τὸ $\frac{1}{9}$ τῶν ὄσων εἶχεν ἀρχικῶς διὰ τετράδια καὶ τέλος τὰ $\frac{2}{3}$ τῶν ὑπολοίπων διὰ πορτοκάλια. Παρατήρησε δὲ ὅτι ἐάν ἐξόδευε 3 δραχ. περισσότερον δὲν θὰ τοῦ ἔμενε τίποτε. Πόσας δραχμάς εἶχε;

Τζερμπανάκης: Ἀντώνιος
ΣΤ' Γυμν. Ἀγ. Νικαλαίου

61) Ἐάν γνωρίζωμεν ὅτι: $X-\psi-Z=\beta$, $\psi-X-Z=\gamma$, $Z-X-\psi=\delta$ καὶ $\alpha\beta\gamma\delta=0$ νὰ ὑπολογισθῇ τὸ γινόμενον $X\psi Z$ συναρτήσει τῶν α , β , γ , δ .

Μιχαήλ: Νιέλικος
Ζ' Γυμν. Σητείας

62) Νὰ λυθῇ τὸ σύστημα $X+\psi^2=14$, $X+\psi^2=84$

Βολυδάκης: Ἐμμανουήλ
Ἀπόφοιτος Β' Γ.Χ.

63) Τὸ πλυνόμενον $\Pi(X)=X+\alpha X^2+\beta X^3+\gamma X^4$ διαιρεῖται ἀκριβῶς διὰ $X-1$ διὰ $X-2$ ἀρῆναι ὑπόλοιπον 18 καὶ διὰ $X+2$ ἀρῆναι ὑπόλοιπον 6. Νὰ εὑρεθοῦν οἱ συντελεστὰς α , β , καὶ γ τοῦ ἀνωτέρω πολυωνύμου.

Ἀληγιζάνης: Ἰωσήφ
Η' Γυμν. Πόμπιας

64) Νὰ εὑρεθῇ τὸ ἔτος τοῦ θανάτου τοῦ κ. Φασουλάρη (ἄλλοτε Γυμνασάρχου τοῦ Γ. Θ. Π.) ἐν γνωρίζωμεν ὅτι εἶναι ἀριθμὸς τετραψήφιος, τὸ ἄθροισμα τῶν ψηφίων του εἶναι 18 τὸ ψηφίον τῶν χιλιάδων ἰσοῦται μετὰ τὴν διαφορὰν τοῦ ἀθροίσματος τῶν μονάδων καὶ δεκάδων ἀπὸ τῶν ἑκατοντάδων, τὸ ψηφίον τῶν δεκάδων ἰσοῦται μετὰ τὸ τρίτον τοῦ ψηφίου τῶν ἑκατοντάδων σὺν 2 καὶ τέλος ἔαν τὰ ψηφία του γραφοῦν κατ' ἀντίστροφον τάξιν προκύπτει ἀριθμὸς μεγαλύτερος κατὰ 1638.

Κωνσταντίνος: Ἐμμαν.
Η' Πρ. Α' Γ. Η.

65) Νὰ λυθῇ τὸ σύστημα $X^2=213$, $\psi/1024=\left(\frac{2X}{3}\right)^2$

Κρυσονισλάκης: Γ.

66) Εἰς τρίγωνον ΑΒΓ φέρομεν τὴν διχοτόμον τῆς γωνίας Α τὴν ΑΔ καὶ τὴν διάμεσον ΒΕ αὐτοῦ. Ἐάν ἐκ

τοῦ κοινοῦ σημείου Ζ φέρομεν παράλληλὰ παρὰ τὴν ΒΕ σχηματίζωμεν.

Σπυριδάκης: Χ.
Η' Πρ. Γ.Θ.Χ.

53) Πράσινα εἶν' τὰ νειῶτα μου μαῦρα τὰ γρατεῖά μου, χαροποιὰ ἡ θλίψις μου τροφή τὰ δάκρυά μου.

Παπαδονγιάννης: Κ.
Δ' Γ.Θ. Ἱεραπέτρας

54) Εἶμαι πόλις τῆς Ἑλλάδος ἂν μοῦ βγάλης ἓνα λα καὶ μοῦ βάλῃς ἓνα σα ὄπλο Μακεδονικὸ ἀρχαῖο θὰ ἀντικρύσῃς ξαφνικά.

55) Εἴμαστε ἀπὸ τὴν Εὐρώπην ἂν μᾶς βγάλης ἓνα γα καὶ μᾶς βάλῃς ἓνα κα θὰ ἀκούσῃς ἓνα φροῦτο ὄλο εὐωδιά.

Φευντευλάκης: Κ.
Γυμν. Καστ. Πεδιάδος

55) Μπορεῖτε με δύο ἄρθρα νὰ κάτετε μίαν γένναν.

Α. Π.

ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ
ΤΟΥ 4ου ΤΕΥΧΟΥΣ

55) 550 πολῖται καὶ 50 στρατιωτικοί.

46) Ἐπειδὴ $\alpha=\beta$ θὰ εἶναι $(\alpha-\beta)^2>0$ ἢ $(\alpha-\beta)^2+4\alpha\beta>4\alpha\beta$ ἢ $(\alpha\beta)^2>4\alpha\beta$ ἢ $\alpha\beta(\alpha\beta)^2>4\alpha^2\beta^2$ ἢ $\left(\frac{2\alpha\beta}{\alpha\beta}\right)^2<\alpha\beta$

Ἐπίσης ἐπειδὴ $(\alpha\beta)^2<4\alpha\beta$ θὰ

$\frac{(\alpha\beta)^2}{4}>\alpha\beta$.

47) Κατὰ τὸ 9ον ἔτος.

48) Θέτομεν διαδοχικῶς εἰς τὸ δοθὲν πολυώνυμον τὰς τιμὰς $X=2$, $X=-2$, $X=1$, $X=-1$ ὅτε εὐρίσκωμεν $\alpha=-5$, $\beta=10$, $\gamma=-10$, $\delta=5$ διὰ τὰς ὁποίας τὸ δοθὲν πολυώνυμον

γίνεται $\Pi(X)=(X-1)^5$

49) 7 χλμ

50) $X=\psi=Z=-\frac{1}{2}$

51) $\alpha=8$, $\beta=5$, $\gamma=-6$

52) $B=84$, $\beta=28$

53) Ἐκ τοῦ τριγώνου Γ, ΒΑ, ἔχουμεν $(\Lambda, \Gamma)^2=\beta^2=\frac{\gamma^2}{2}+\frac{\alpha^2}{2}+$

$\frac{\alpha\beta\gamma}{2R}$ Ὁμοίως ἔχωμεν $\gamma^2=\frac{\alpha^2}{2}+$

$\frac{\beta^2}{2}+\frac{\alpha\beta\gamma}{2R}$ α, $\frac{\beta^2}{2}+\frac{\gamma^2}{2}+$

$\frac{\alpha\beta\gamma}{2R}$ καὶ $\beta^2-\gamma^2=\frac{\gamma^2-\beta^2}{2}$

α, $\frac{\beta^2}{2}-\frac{\gamma^2}{2}=\frac{\beta^2-\alpha^2}{2}$ β $\frac{\beta^2}{2}-\frac{\gamma^2}{2}$

$$=-\frac{\gamma^2-\beta^2}{2}=\frac{\alpha^2-\beta^2}{2}=-\frac{\beta^2-\alpha^2}{2}$$

$$\text{καὶ } \beta^2-\gamma^2=(-1)^{n-1}\frac{\gamma^2-\beta^2}{2n}$$

$$\alpha^2-\beta^2=(-1)^{n-1}\frac{\beta^2-\alpha^2}{2n} \text{ Ἐπει-}$$

ληλον πρὸς τὴν ΑΓ τὴν ΗΘ νὰ εὑρεθῇ ἡ σχέσις ἡ ὑπάρχουσα μεταξὺ τῶν τμημάτων ΑΗ καὶ ΗΘ.

Λυσιακῆς: Ἐμμαν.
Η' Γυμν. Σητείας

67) Εἰς ἓν παραλληλόγραμμον ΑΒΓΔ εἶναι ΑΒ=9 cm ΑΔ=6 cm καὶ ἡ προβολὴ τῆς ΑΔ ἐπὶ τὴν ΑΒ εἶναι 3 cm. Φέρομεν τὴν ΑΖ διχοτόμον τῆς γωνίας Α. Νὰ εὑρεθῇ τὸ ἔμβηδον καὶ ἡ περίμετρος τοῦ σχηματιζομένου τραπεζίου ΑΒΓΖ.

Λαυιτάκης: Κυριάκος
Η' Ἰδιωτ. Γυμν. Ἀλικιανοῦ

68) Εἰς κύκλον εἶναι ἐγγεγραμμένον ἰσοσκελὲς τρίγωνον ΑΒΓ. Προεκτείνωμεν τὴν βάσιν ΒΓ πρὸς τὸ Β καὶ λαμβάνωμεν τυχὸν σημεῖον Δ. Φέρομεν τὴν ΑΔ. Νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ γωνία Δ εἶναι ἴση μετὰ τὴν γωνίαν ΕΒΑ ὅπου Ε ἡ τομὴ τῆς περιφερείας καὶ τῆς ΑΔ.

Γεωργευδάκης: Ἰωάν.
Ηα Πρ.

79) Νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι ἐφ 81°—ἐφ 63°—ἐφ9°—ἐφ27°=4

Δουρατάκης: Ἀντώνιος
Ηα Πρ.

70) Τρία γραμμάρια μίγματος ἀνδρῶν ἀνθρακικοῦ νατρίου καὶ ὀξίνου ἀνθρακικοῦ νατρίου διὰ θερμάνσεως ὑφίστανται ἀπώλειαν 0,348 gr. Νὰ εὑρεθῇ ἡ ἐπὶ τοῖς οἷο ἀναλογία τοῦ ἀνδρῶν ἀνθρακικοῦ νατρίου εἰς τὸ μίγμα.

Ἀληγιζάνης: Ἰωσήφ
Η' Γυμν. Πόμπιας

71) Νὰ εὑρεθῇ ἡ μοριακὴ μάζα καὶ ὁ χημικὸς τύπος ὁδρογονάνθρακος, τοῦ ὁποίου τὸ ἐιδικὸν βάρος ὡς πρὸς τὸν ἀέρα εἶναι 0,836. γνωστοῦ ὄντος ὅτι ἐκ τῆς καύσεως 1 λίτρου αὐτοῦ προκύπτουν 2 λίτρα CO₂.

Καρωντινάκης: Ἐμμ.
Η' Γυμν. Βιάννου

TESTS

47) Νὰ γίνῃ ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐπιγραφῆς

Ι Δ Θ Α Τ Α Λ
Τ Ι Φ Α Σ Π Ρ
Σ Κ Ο Μ Ο Α Ο
Ε Η Σ Ο Σ Ν Θ

48) Ἐάν $\alpha=\omega$, $\beta=\psi$ νὰ ἀναγνώσῃ ἡ φράσις:

ΣΕΛΙΔΑ ΤΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

ΜΙΑ ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΣ

Ἡ «Μαθητικὴ Ἠχώ» μετὰ τὴν προσπάθειάν της νὰ κυκλοφορήσῃ πρὸ τῶν διακοπῶν τὸ Χριστουγεννιάτικο καὶ Πρωτοχρονιάτικο τεύχος της, δὲν κατῴρωσε νὰ λάβῃ ἐγκαίρως τὰς λύσεις τοῦ 2ου Διαγωνισμοῦ ἀπὸ ὅρκειτους ἐκλεκτοὺς φίλους της. Στὸ σημερινὸ τεύχος δημοσιεύομεν τὰ ὁ ὅματα τῶν τριῶν καλυτέρων ἀπαντήσεων ἐξ ὧν ἑλάβαμε μετὰ ἀπαντήσεων τοῦ 4ου τεύχους.

- 1) Καίτη Μαλατάκη ΓΘΧ 28
2) Εὐαγγελία Δορυφόρου ΓΘΡ 27
— Εὐαγγελία Δρυμνινοῦ ΓΘΡ 27

ΟΙ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 3ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

- 1) Ἰωάννης Γκάττ Ε' ΒΓΧ 29
2) Καίτη Παπαδογιάννη Δ' ΓΘΙ 28
— Ἰωάννης Κρυοβυσσάκης Ζ' ΓΑΠ 28
— Χαρίλαος Μιχαλάκης Ζ' ΒΓΧ 28
— Μιχαὴλ Χιωτάκης Γ' ΓΘΧ 28
3) Ἀθανάσιος Καλογριδίου Ζ' ΓΘΧ 27
— Ἰωάννης Κλονιζάκης Ε' ΒΓΧ 27

ΟΙ ΣΩΣΤΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ 2ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

I

- 1) Στὴν Κωνσταντινούπολη
2) Στὴν Κορσική

ΖΚ δεξωλωρηωπ jω ωχωρω γωξωια
jubkmjke oσησηρηωπ.

Βελευδάκης Ε

Ἀπόφοιτος Β' Γ.Χ.

49) Γνωρίζετε πρόσθεσιν; Δέκα ἐξ καὶ δέκα τέσσαρα πόσον κάμνουν;

Βατικιώτης Π

Ζα Πρ.

59) Ἐνας χωρικός ἔχει φορτώσει εἰς τὸ γαϊδουράκι του δύο σάκκους ἀλεύρι καὶ τὸ πηγαίνει εἰς τὸν μύλον νὰ τὸ ἀλέσῃ. Ὁ μύλος ὅμως εὕρσκεται εἰς τὴν ἀπέναντι ὁχθὴν τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶναι τώρα αὐτός. Πῶς θὰ περάσῃ τὸν ποταμὸν ὁ ὁποῖος εἶναι τολὺ βαθύς;

Φραγκιαδάκης Μ.

Ζ' Γυμν. Σητείας

51) Ποῖον γράμμα θαυμάζομεν διότι εἶναι φιλόν;

52) Εἶμαι νήσος τοῦ Αἰγαίου, μ' ἂν με ἀπασκεφαλίσῃς ἕνα Πέρσην βαδὴ δὲ $2^v = \infty$ ἔχομεν $\alpha_v = \beta_v = \gamma_v$

54) Τοξ. 2 NP=τοξ ΒΔ καὶ τοξ 2MT=τοξ ΒΔ Ἄρα

NP=MT ἄρα αἱ ΜΡ καὶ ΝΤ εἶναι παράλληλοι εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσηιν ἡ ἀποδείξις γίνεται ἐκ τῆς γωνίας τὴν ὁποίαν σχηματίζουν αἱ διχοτόμοι τῶν γωνιῶν καὶ τῶν ἀντιστοίχων τόξων.

2) Στὸ Ἡράκλειον (Φόδελε)

4) Στὴν Σκιάθου

5) Στὴν Ὑδρα

6) Στὴν Σμύρνη

7) Στὴν Σινώπη

8) Στὴν Ἰθάκη

9) Στὴν Λέσβου

10) Στὴν Λεϊβαδιά

II

- 1) Φυσικὸς θάνατος
2) Δολοφονία
3) Δολοφονία
4) Φυσικὸς θάνατος
5) Αὐτοκτονία
6) Φυσικὸς θάνατος
7) Δολοφονία
8) Φόνος, στή μάχη
9) Φυσικὸς θάνατος
10) Φυσικὸς θάνατος

III

- 1) Πατὴρ τοῦ Δία
2) Μῆτηρ τοῦ Δία
3) Σὺζυγος τῆς Γαίας
4) Βυθὸς τοῦ Ἀδου
5) Υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ

IV

- 1) ΝΑΙ
2) »
3) »
4) ΟΧΙ
5) »

$$55) \epsilon\phi \frac{B}{2} = \frac{\mu-v}{\mu'v} \cdot \epsilon\phi \frac{\Gamma}{2} = \frac{v}{\mu}$$

$$56) 110 \text{ cm}$$

$$57) \epsilon=30^\circ$$

$$58) v = \frac{1}{2}$$

$$59) X=6$$

ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ TESTS ΤΟΥ 5ου ΤΕΥΧΟΥΣ

37) Εἰς τὴν ἐρώτησιν «κοιμᾶται»;
38) μετὰ τὸ V. 39) Βαρῶνος 40) ἡ Ἀγκυρα 41) 972, 5† 972, 5=1955. 42) Δὲν ἔχει καπνὸν. 43) ἡ Γάζα τῆς Παλαιστίνης. 44) Ἐσῆθη—ἄνθη 45) Τρίτων—Κρίτων. 46) Φάληρο—τάληρο.

Ὁρθὰς λύσεις τῶν Ἀσκήσεων νοῦ 4ου τεύχ. μᾶς ἔστειλαν οἱ Ροδανάκης Ε. Ζ' Γ. Σητείας. 45. 48.

Κρασονικολάκης Γ. 45. 47. Κοββατζῆ Ε. Στ' Γ.Θ.Χ. 45. 52.

Ὁρθὰς λύσεις τῶν TESTS τοῦ 5ου τεύχους μᾶς ἔστειλαν οἱ Κανετᾶκης Ε. Η' Πρ. Α' Γ.Θ.Χ. 38, 40, 42, 44, 45, 46.

Γιαννετάκης Ε. Ηα Πρ. 38, 40, 44, 46. Σπυριδάκης Χ. Η' Γ.Θ.Χ. 37, 38, 33, 48, 43, 44β. Κοββατζῆ Ε. Στ' Γ.Θ.Χ. 38, 49, 44, 49, 44β. Χριστουλάκη Π. Ζ' Πρ. Γ.Θ.Χ. 38, 40, 44, 44β, 46.

Ο 4ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

(Ἐπιλογὴ ἀπὸ συνεργασίας τῶν ἀναγνώστων μας Ἀποστολάκη Πολ., Τοπολιανάκη Κρ., Φαλκῶνη Βαγ. καὶ Κολοκοτρῶνη Εὐαγγέλου).

I

ΞΕΡΕΤΕ ΙΣΤΟΡΙΑ;

- 1) Ἡ πρώτη Ἐθνικὴ συνέλευσις ἔγινε τὸ 1819; τὸ 1822; τὸ 1830;
2) Ἡ ἐκλογὴ τοῦ Ὁθωνος ὡς Βασιλέως ἔγινε τὸ 1828; τὸ 1832; τὸ 1835;
3) Ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρῶνης ἀπέθανε τὸ 1838; τὸ 1840; τὸ 1843;
4) Ὁ Ἀλῆ Πασᾶ πέθανε τὸ 1821; τὸ 1822; τὸ 1828;
5) Ἡ καταστροφὴ τῆς Χίου ἔγινε τὸ 1824; τὸ 1825;
6) Ὁ Καποδίστριας ἔγινε κυβερνήτης τὸ 1821; τὸ 1825; τὸ 1827;
7) Ὁ Ἀθανάσιος Διάκος ἐφονεύθη τὸ 1821; τὸ 1827; τὸ 1829;
8) Ὁ Καραϊσκάκης ἀπέθανε τὸ 1821; τὸ 1825; τὸ 1827;
9) Ἡ Ναυμαχία τοῦ Γέροντα ἔγινε τὸ 1820; 1821; τὸ 1824;
10) Ἡ ἐπανάστασις τοῦ Ἀσκαλογιάννη ἔγινε τὸ 1630; τὸ 1669; τὸ 1770;

II

ΠΟΙΟΣ Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ ΤΩΝ;

- 1) Ρωμοῖος καὶ Ἰουλιέτα
2) Παϊσοῦχας
3) Γιά ποιὸν κυπαῖ ἡ καμπάνα
4) Τελευταῖος πειρασμός
5) Κατάδικος

V

ΠΟΥ ΤΕΛΕΙΩΣΕ ΤΗΝ ΖΩΗΝ

- 1) Ὁ Ρήγας Φερραῖος
2) Ὁ Μαγγελᾶνος
3) Ὁ Παποφλέσσας
4) Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος
5) Ὁ Ἀθανάσιος Διάκος

III

ΠΟΙΟΙ ΉΞΑΝ

- 1) Οἱ Φιλικοί
2) Οἱ Πουρριτανοί
3) Οἱ Φοίνικες
4) Οἱ Φιλιππίζοντες
5) Οἱ Πτολεμαῖοι

IV

ΠΟΙΟΣ ΕΙΠΕΝ

- 1) «Μελέτη τὸ πᾶν»
2) «Καὶ σὺ τέκνον Βροῦτε»
3) «Δὲν ὑπάρχει ψυχὴ χωρὶς πατρίδα»

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Λόγω της πληθώρας επιστολών, αί οποίοι ελήφθησαν κατά τας διακοπὰς μᾶς εἶναι δύσκολον νὰ κάμωμε κριτική σὲ ὅλες τὰς ἐργασίας πού ἐλάβαμε, διότι πρέπει τὸ περιοδικὸ νὰ κυκλοφορήσῃ κανονικά. Ἐπιφυλασσόμεθα σὲ ἄλλο τεύχος. Εὐχαριστοῦμε πολὺ τοὺς συμμαθητὰς μᾶς καὶ συμμαθήτριες πού μᾶς ἔγραψαν καὶ γιὰ τὰ παινετικά τους καὶ τὰ εὐχετήρια λόγια καὶ γιὰ τὶς καλὰς συνεργασίας τους ἀπὸ τὶς ὁποῖες οἱ καλύτερες θὰ δημοσιεῦνται ἀναλόγως τοῦ χώρου καὶ τῆς ἐπικαιρότητος. Ὑπενθυμίζομε, ὅτι πρέπει νὰ γράφετε σὲ χωριστὴ κόλλα τὶς ἀσκήσεις καὶ τὰ tests, σὲ χωριστὴν ἀσκήσιν καὶ τὰς διαγωνισμούς. Σὲ χωριστὴ τὶς λογομαχίας, σὲ χωριστὴ τὶς ἐπιστολὰς πρὸς τὸ περιοδικό, σὲ χωριστὴ γενικά κάθε θέμα, μὲ τὴν ὑπογραφή σας σὲ κάθε θέμα, διότι τὸ κάθε ζήτημα ἐλέγχεται καὶ ἀπὸ ἄλλες ἐπιτροπές. Ὅταν σὲ μιὰ κόλλα συνέχεια εἶναι γραμμένα καὶ ἐπιστολὲς καὶ ἀσκήσεις καὶ ἀνέκδοτα καὶ ποίημα κ. λ. π., πὼς θὰ τὰ χωρίσωμε ἐμεῖς; Σὰς παρακαλοῦμε λοιπὸν νὰ μὴν ἀνυπακούετε τὰ θέματα, διότι δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ ὁ ἐλεγχος. Χαρτὶ εὐτυχῶς ὑπάρχει ἄφθονο.

Γράφομε σήμερον ἀπλῶς τὰ ὀνόματα ἐκείνων πού μᾶς ἔστειλαν συνεργασίας καὶ μᾶς ἔγραψαν ἐπιστολὰς.

Κουνδουράκη Ζαχρία Γυμ. Σητείας, Καψυμένος Ἐρατοσθένης Ἀλικιανοῦ, Φουντουλάκης Κ. Καστέλλι, Πεδιάδης, Φραντζεσκάκης Κ. Ἱεράπετρα, Γαροφαλάκης Νικ. Β. Γυμν. Χανίων, Βατικιώτης Παν. Β. Γ. Χανίων, Πέλεκωνάκη Εὐαγγ. Γ. Θ. Ρεθύμνης, Κουρινδάκης Π. Η'. Πρακτικό, Φραγκάκης Γεώρ. Νεάπολις, Λαπακῆς Νικ. Η'. Πρακτικό, Καρχαλιλάκη Πολ. Γ.Θ.Χ., Τσιχλάκης Μιχ. Καστ. Κισ., Ἀπστολάκη Δεσπ. Βίχως, Χατζηδόκη Μελίκα Ἱεράπετρα, Μανιετάκης Ἐμμαν. Βιάννος, Ταμπάκοπουλος Βασ. Β. Γ.Χ. Κάλογεράκης Σ. Α'. Γ. Ἡράκλειον, Βενιεράκης Κ. Β'. Γ. Χ. Θεσσαλονίκη Γεώργ. Η' Πρακτ. Χανιωτῆκη Μάριη Ἱεράπετρα, Σολιδάκης Ἰω. Ἅγιος Νικόλαος, Χιωτάκης Μιχ. Β'. Γ. Χ., Καλογρίδου Ἀθ. Γ.Θ.Χ. Τσαγκαράκης Γεώργ. Σητεία, Μανιετάκης Βύρων Βιάννος, Τσαγκαράκης Ὀδυσσεὺς Σητεία, Καλογεράκης Σωκρ., Παπαδόκης Γεώργ. Φοιτητής, Δεδελετάκης Ἡρ. Ἱεράπετρα, Μαρτίνι Μάριος Ἅγιος Νικόλαος, Κουνδουράκης Σ. Σητεία, Νιώτης Σταῦρος Β' Ἀρρ. Ἡράκλειον, Σπυριδάκη-Χαρίκλ. Γ.Θ.Χ. Ντουσάκη Μαρ. Γ.Θ.Χ., Τσιγκουνάκη Ἰωάννα Γ.Θ.Χ. Συμρινωτάκης Ἰω. Βιάννος, Πιτταριάκης Ἐμμ. Καστ. Πεδιάδης, Φραγκιάδης Μιχ. Σητεία, Χατζηλιά Ἄννα Γαλλ. Σχολή, Ἀναγνωστάκη Μαρ. Γαλλ. Σχολή, Λουγιάκη Κυρ. Παλαιόχωρα, Δασκαλάκη Εἰρήνη Καστ. Κισ. Μαλαξιδανῆς Α' Γυμν. Χανίων, Ραϊνάκης Ἰωάνν. Νεάπολις, Βαρδάκη Εὐα 4ον Δημοτικὸν Χανίων, Ἀμανά

κης Ἰωάνν. Καστέλλι, Μαυροειδῆς Δημ. Νεάπολις, Χριστουλάκη Πολύμν. Γ. Θ. Χ. Κοκκινάκη Ἄννα Σητεία, Παλετσάκη Ἐλένη Γ.Θ.Χ., Φραγκεδάκη Ἀργυρῶ Γ.Θ.Χ. Μαρκογιαννάκη Ἄννα Γ.Θ.Χ.

Δ. Δεσπ. Ἡρ. καὶ Φραντζεσκάκης Κ. Ἱεράπετρα. Σὰς εὐχαριστοῦμε πολὺ. Καρανιολάκη Γεώργ. Βιάννον. Διὰ τὰς εὐχὰς σου εὐχαριστοῦμε. Εὐχόμεθα καὶ ἐμεῖς κάθε εὐτυχία, καὶ πρόοδο. Σερζετακη Θεο. Ἐμπ. Χανίων. Σὲ διορίζομε ἀνταποκριτὴ Κυδωνάκη Ἄντ. Α'. Ἡρὰκ. Ἐλάβωμε τὰ χρήματα καὶ τὰς ἐπιστολὰς σου. Ἀπὸ τὸ πάντα πρῶτο Ἡράκλειο περιμένωμε καλὰς συνεργασίας καὶ πρωτότυπη ὕλη. Πρέπει νὰ συνεργαστοῦμε καλύτερα γιὰ νὰ γνωριστοῦμε καὶ καλύτερα. Νικολεττάκη Κων. Ἀθήνας. Πολὺ μᾶς συνεκίνησε τὸ γράμμα σου. Σοὺ στέλλομε τὰ φύλλα. Δώσε καὶ σὲ ἄλλα Γυμνάσια. Θέλωμε νὰ συνδεθοῦμε μὲ ὅλα τὰ Γυμνάσια. Λεβαντάκη Μαν. Σητεία. Σὲ εὐχαριστοῦμε. Νὰ ἐνεργῇς ὅπως κρίνης καλύτερον. Μεσσηνιακὴν Ἡλὶν Βουκοιλις. Σὲ διορίζομε ἀνταποκριτὴν. Φρόντισε γιὰ τὴν εἰσπραξίν των προηγουμένων τευχῶν καὶ γιὰ τὴν κυκλοφορίαν. Στείλε μᾶς ἀνταπόκριση γιὰ τὴν κίνηση τοῦ Γυμνασίου σας. Γεωργίου Γεώργ. Σητεία. Γιὰ τὴν φροντίδα σου ἀξίζεις πολλὰ συγχαρητήρια. Ἐπιθυμοῦμε νὰ γνωριστοῦμε. Φραγκάκη Γεώργ. Νεάπολις. Πολὺ εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν φροντίδα καὶ τακτοποίησιν των λογαριασμῶν σου. Μὲ τέτοιους συνεργάτες τὸ περιοδικὸ θὰ πάη μπροστά. Δημητριάκη Εὐαγγ. καὶ Καρακῆκη Ἀντ. Ἀλικιανοῦ. Εὐχαριστοῦμε. Περιμένωμε μεγαλύτερη κίνηση. Γράφετέ μᾶς γιὰ τὴν πρόοδο τοῦ γυμνασίου σας. Παναγιώτου Εὐαγγ. Παλιόχωρα. Φίλε μᾶς μᾶς ὑποχρεώνει μὲ τὴν προθυμία καὶ καλωσύνη σου, ἐπιθυμοῦμε νὰ γνωριστοῦμε. Κιττάκη Ε. Ἡράκλειον. Δεχόμεθα εὐχαρίστως κάθε πρωτοτυπία, ἀσκήσιν Γεώργ. καὶ Μεθυμάκη Γεώργ. Β' Ἀρρ. Ἡράκλειον. Σὰς εὐχαριστοῦμε διὰ τὰς εὐχὰς σας. Διαβίβατε καὶ τὰς ἰδικὰς μᾶς εἰς τοὺς κ. κ. καθηγητὰς σας καὶ τοὺς συμμαθητὰς μᾶς. Σὰς διορίζομε ἀνταποκριτὰ. Ἀπὸ τὸ ἀγαπῶ μᾶς Ἡράκλειον περιμένωμε μεγαλύτερη γνωριμία. Γράφετέ μᾶς γιὰ τὴν κίνηση τοῦ γυμνασίου σας. Παναγιώτου Κίττα Γ. Θ. Ἱεράπετρα. Γιὰ τὰ ἐνθουσιώδη σου λόγια σὲ εὐχαριστοῦμε. Φραντζεσκάκη Μιχ. Σητεία. Θὰ σταλοῦν σὲ δέμα μέσα ἂν ὑπάρχουν. Μαρτίνι Μάριος. Σὲ εὐχαριστοῦμε. Νὰ μὴ δειλιάσῃς. Καλογεράκη Ἰω. Ἡράκλειον. Σὲ εὐχαριστοῦμε. Τὸ περιοδικὸ εἶναι καὶ δικό σας. Κουρουπάκη Ἰω. Σητεία. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ ἄδολο ἐνδιαφέρον. Ὅλοι μαζί θὰ κάμωμε ἕνα ἄριστο περιοδικό. Σολιδάκη Ἰω. Α'.

γιον Νικόλαον. Φροντίζομε κατὰ τὸ δυνατόν. Δὲν μεροληπτοῦμε ὅμως. Ὁλα τὰ γυμνάσια βρίσκονται στὴν ἴδια μοῖρα. Τὶ νὰ κάμωμε ὅμως μὲ τὶς ἑκατοντάδες τὰ γράμματα πού λαβαίναμε κάθε δεκαπενθήμερο; Φραντζεσκάκη Κ. Καστ. Πεδιάδης. Εὐχαριστοῦμε ὅλους σας καὶ τὸ καλό σας γυμνάσιο. Μανιετάκη Ἐμμ. Βιάννον. Τὸ περιοδικὸ ἐστέλναμε κάθε χρόνο. Κάλλιο ὅργα παρὰ ποτέ. Τώρα θὰ γνωρισθοῦμε μὲ τὸ καλὸ καὶ προοδευτικὸ Γυμνάσιό σας. Βλαβιανὸν Γ. Βίχως. Ἐπιταγαὶ ἐλήφθησαν. Σὰς συγχάριμε γιὰ τὴν πρόοδο τοῦ Γυμνασίου σας. Περιμένωμε νέα σας. Γιακουμάκη Ἀγγελικὴ Καστ. Κισ. Μ. Μ. Μᾶς ἐσχάσσε περιμένωμε νέα σας. Τὰ ἔξοδα ἀλληλογραφίας σας θὰ βαρύνουν τὸ περιοδικό. Γράμματα ἀπὸ τοὺς ἀνταποκριτὰς καὶ ἀνταποκριτρίας μᾶς μᾶς ἐνθαρρύνουν. Κουρουπάκη Ρεβαν Γ. Θ. Ρεθύμνη. Σὰς εὐχαριστοῦμε, ὅλες τὶς συμμαθήτριές μᾶς τοῦ Γυμνασίου σας γιὰ τὴν ὑποδοχὴ πού βρίσκει ἡ «Μαθ. Ἠχώ» κοντὰ σας. Περιμένωμε νέα σας. Μὴ φοβόσαστε τὰ ἔξοδα τῆς ἀλληλογραφίας. Φροντίσατε νὰ κυκλοφορήσῃ τὸ περιοδικὸ εἰς τὸ Γυμν. Ἀρρένων, ἀπὸ τὸ ὁποῖον μᾶς ἐπιστρέφεται χωρὶς νὰ ξέρωμε τὸν λόγον. Τζερπανακη Κίττα Ἐμπ. Σχολή Ἡράκλειον. Σὰς διορίζομε ἀνταποκριτρίαν καὶ σὰς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς φροντίδας σας. Ἡ Ἐμπ. Σχολή Ἡράκλειου ἦταν ἕνα ἀπὸ τὰ ἱδρυτικὰ σχολεῖα τοῦ περιοδικοῦ μὲ τὶς ἐκλεκτὰς συνεργασίας καὶ τὴν εὐρεία κυκλοφορίαν. Καὶ τώρα δὲν πρέπει νὰ πάη πίσω. Γυμνάσιον Ὁληθῶν Ἡράκλειου. Ἐλήφθησαν ἐπιταγὴ 195,60 δρχ. Πολὺ σὰς εὐχαριστοῦμε. Παρακαλοῦμε ὅμως νὰ ὀρίσθῃ μιὰ ἢ δύο ἀνταποκριτρίες. Ἀπὸ τὰ περιοδικὰ νὰ διδῆτε ἀπὸ ἕνα σὲ ὅλους τοὺς καθηγητὰς σας δωρεάν. Δὲν πηγαίνομε γιὰ ἐπιχείρηση. Θέλωμε μόνον τὰ ἔξοδα νὰ καλύπτωμε. Περιμένωμε νέα σας καὶ τὴν κίνηση τοῦ Γυμνασίου σας, ὅπως καὶ ἐκλεκτὰς συνεργασίας σας. Ἀλιγιζάκη Ἰω. Πόμπια. Ἐπιταγὴ ἐλήφθη. Σὰς διορίζομε ἀνταποκριτὴ. Ἀπὸ τὸ γυμνάσιό σας πού τόσο πρόθυμο καὶ πολιτισμένον τὸ γνῶρισαν οἱ σιῆλες τῆς «Μαθ. Ἠχούς» περιμένωμε ἀδελφικὴν συνεργασίαν καὶ καθολικὴν κυκλοφορίαν τοῦ περιοδικοῦ. Εὐχαριστοῦμε καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους ἀνταποκριτὰς μᾶς καὶ ὅλους τοὺς συμμαθητὰς μᾶς πού διαβάζουν τὴν «Μαθ. Ἠχώ» καὶ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν κυκλοφορίαν καὶ τὸν πλουτισμὸν τῆς. Τοὺς στέλλομε ἀπὸ τὰ Χανιά τὸν ἀγνὸ συναδελφικὸ χαιρετισμὸν καὶ καὶ τοὺς εὐχόμεστε ἀπὸ τὴν καρδίαν μᾶς, νὰ τοὺς χαρίσῃ τὸ 1955 τὴν προαγωγὴν στὴν ἀμέσως μεγαλύτερη τάξιν καὶ στοὺς τελειόφοιτους καὶ τελειόφοιτες ἕνα καλὸ μέλλον. Τὸ ἄλλο τεῖχος θὰ φροντίσωμε νὰ κυκλοφορήσῃ πρὸ των ἐξετάσεων. Μὲ ἀγάπη ἡ «Μαθητικὴ σας Ἠχώ».